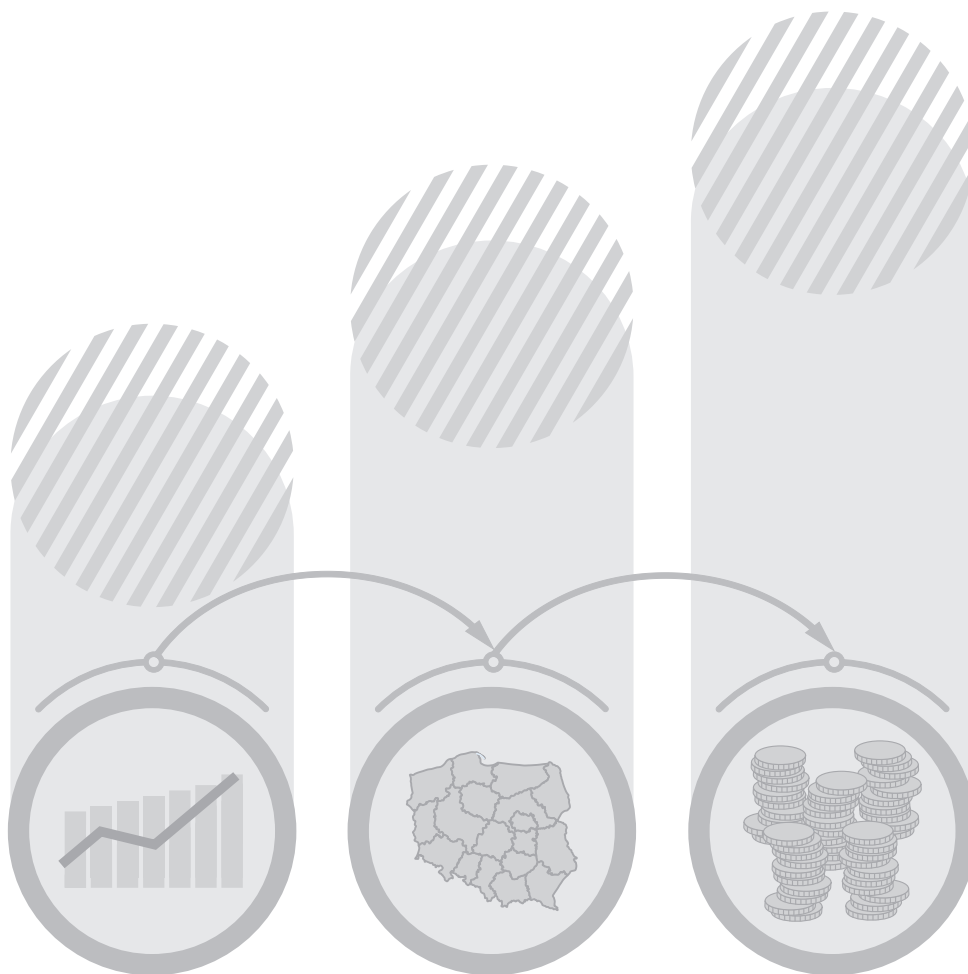

Produkt krajowy brutto – rachunki regionalne w latach 2017–2019

Gross domestic product –
regional accounts in the years 2017–2019

Produkt krajowy brutto – rachunki regionalne w latach 2017–2019

Gross domestic product – regional accounts in the years 2017–2019

Urząd Statystyczny w Katowicach Statistical Office in Katowice

Katowice 2021

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Katowicach, Ośrodek Rachunków Regionalnych
Statistical Office in Katowice, Centre for Regional Accounts

pod kierunkiem
supervised by

Małgorzata Szczygieł

Zespół autorski

Editorial team

Natalia Baron, Aleksandra Bartoń, Beata Bączalska, Ewa Byrczek, Anna Holeczek, Iwona Jaźwińska, Lucyna Kidawa, Barbara Krawczyk, Grażyna Kwiatkowska, Łukasz Łopato, Agnieszka Matys, Aleksandra Olejniczak, Katarzyna Owsiany, Renata Porębska, Joanna Teluk, Sylwia Warszawska

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Iwona Więcek

ISSN 1733-8638

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Druk

Urząd Statystyczny w Katowicach, ul. Owocowa 3, 40-158 Katowice
tel. 32 77 91 219, poligrafiaKCE@stat.gov.pl

Przedmowa

Przekazuję Państwu kolejne wydanie publikacji **Produkt krajowy brutto – rachunki regionalne w latach 2017–2019**, w której przedstawiony został szeroki zakres informacji statystycznych o podstawowych kategoriach makroekonomicznych obliczanych w rachunkach regionalnych. Dane zostały zestawione zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków 2010 (ESA 2010), stosowanymi w krajach Unii Europejskiej.

Dane z rachunków regionalnych prezentowane w niniejszej publikacji zostały opracowane zgodnie z klasyfikacją Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) – w przekroju makroregionów (NUTS 1), regionów (NUTS 2) oraz podregionów (NUTS 3).

Publikacja zawiera analizę regionalnego zróżnicowania gospodarki, przeprowadzoną na podstawie wybranych kategorii makroekonomicznych – produktu krajowego brutto, wartości dodanej brutto oraz dochodów do dyspozycji brutto sektora gospodarstw domowych. Przedstawione zostały zmiany w strukturze gospodarki regionów i podregionów w latach 2017–2019. Analizę statystyczną wzbogacono mapami i wykresami. Informacje statystyczne zostały uzupełnione zestawem definicji podstawowych pojęć stosowanych w rachunkach narodowych i regionalnych. Szczegółowe dane zawarte zostały w tablicach dostępnych w pliku Excel.

Dane dotyczące regionalnego PKB są narzędziem wspierającym procesy decyzyjne w obszarze polityki spójności Unii Europejskiej. Wykorzystywane są do określania regionów kwalifikujących się do wsparcia finansowego z funduszy pomocowych UE, a także do monitorowania rezultatów udzielonej pomocy. Służą również do opracowania i ewaluacji wielu strategii rozwoju (krajowych, ponadregionalnych, województw).

Wyrażam nadzieję, że niniejsza publikacja będzie cennym źródłem informacji o poziomie i dynamice rozwoju gospodarczego makroregionów, regionów i podregionów, przydatnych do prowadzenia analiz ekonomicznych oraz podejmowania decyzji w obszarze polityki regionalnej, jak również w monitorowaniu zmian zachodzących w gospodarce w ujęciu przestrzennym.

Wszelkie spostrzeżenia i sugestie dotyczące zawartości publikacji będą stanowić niezwykle cenne źródło informacji dla prowadzących badanie statystyczne.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Katowicach

Aurelia Hetmańska

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

dr Dominik Rozkrut

Warszawa, grudzień 2021 r.

Preface

I would like to present the next edition of publication **Gross domestic product – regional accounts in the years 2017–2019** which presents a wide range of statistical information on basic macroeconomic categories calculated in regional accounts. The data were compiled in accordance with the principles of the European System of Accounts 2010 (ESA 2010), applied in the European Union countries.

Data on regional accounts presented in this publication were compiled according to the Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS) – by macroregions (NUTS 1), regions (NUTS 2) as well as subregions (NUTS 3).

The publication includes analysis of regional differentiation of economy, carried out on the basis of selected macroeconomic categories – gross domestic product, gross value added as well as gross disposable income of the households sector. Changes in the structure of regions' and subregions' economies in the years 2017–2019 were presented. Statistical analysis was enriched with maps and graphs. Statistical information was supplemented by a set of definitions of basic concepts used in the national and regional accounts. Detailed data are contained in tables available in Excel file.

Data on regional GDP are a tool supporting decision-making in the area of European Union cohesion policy. They are used to identify regions eligible for financial support from EU assistance funds as well as to monitor the results of the assistance provided. They are also used for preparation and evaluation of many development strategies (national, supra-regional, voivodships').

I hope that this publication will constitute a valuable source of information on the level and dynamics of economic development of macroregions, regions and subregions useful for conducting economic analyses and decision-making in the field of regional policy as well as monitoring of changes in the economy in spatial approach.

Any comments and suggestions regarding content of the publication will be a valuable source of information for the organisers of the statistical survey.

Director
of the Statistical Office in Katowice

Aurelia Hetmańska

President
Statistics Poland

Dominik Rozkrut, Ph.D.

Spis treści

Contents

	Str.
	Page
Przedmowa	Preface 3 (4)
Objaśnienia znaków umownych	Symbols 10
Ważniejsze skróty	Major abbreviations 10
Synteza	Executive summary 12
Produkt krajowy brutto	Gross domestic product 15
Wartość dodana brutto według rodzajów działalności	Gross value added by kind of activity 25
Dochody sektora gospodarstw domowych	Income of the households sector 37
Uwagi metodyczne	Methodological notes 44
Uwagi ogólne	General notes 44
Klasyfikacja NUTS	NUTS classification 47
Podstawowe pojęcia	Basic concepts 49
Bibliografia	Bibliography 54

Spis tablic

List of tables

		Nr	Str.
		No	Page
Ważniejsze dane o makroregionach i regionach w 2019 r.	Major data on macroregions and regions in 2019	1	14
Produkt krajowy brutto według parytetu siły nabywczej na 1 mieszkańca w PPS	Gross domestic product according to purchasing power parity per capita in PPS	2	21
Produkt krajowy brutto w wybranych podregionach – miastach stanowiących jednostki NUTS 3 w 2019 r. (ceny bieżące)	Gross domestic product in selected subregions – cities corresponding to the NUTS 3 level in 2019 (current prices)	3	24
Udział handlu; napraw pojazdów samochodowych; transportu i gospodarki magazynowej; zakwaterowania i gastronomii; informacji i komunikacji w tworzeniu wartości dodanej brutto	Share of trade; repair of motor vehicles; transportation and storage; accommodation and catering; information and communication in the generation of gross value added	4	26
Udział przemysłu w tworzeniu wartości dodanej brutto	Share of industry in the generation of gross value added	5	28
Udział pozostałych usług w tworzeniu wartości dodanej brutto	Share of other services in the generation of gross value added	6	30
Udział budownictwa w tworzeniu wartości dodanej brutto	Share of construction in the generation of gross value added	7	33
Udział rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa w tworzeniu wartości dodanej brutto	Share of agriculture, forestry and fishing in the generation of gross value added	8	35

Spis wykresów

List of graphs

	Nr	Str.
	No	Page
Udział makroregionów i regionów w tworzeniu produktu krajowego brutto w 2019 r. (ceny bieżące)	1	16
Produkt krajowy brutto według regionów w 2019 r.	2	17
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według regionów – odchylenia względne od przeciętnej wartości w kraju (ceny bieżące)	3	19
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według regionów w 2019 r. (ceny bieżące)	4	24
Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności i regionów w 2019 r. (ceny bieżące)	5	25
Zmiany udziału handlu; napraw pojazdów samochodowych; transportu i gospodarki magazynowej; zakwaterowania i gastronomii; informacji i komunikacji w tworzeniu wartości dodanej brutto regionów w 2019 r. w porównaniu z 2017 r.	6	27
Zmiany udziału przemysłu w tworzeniu wartości dodanej brutto regionów w 2019 r. w porównaniu z 2017 r.	7	29
Zmiany udziału pozostałych usług w tworzeniu wartości dodanej brutto regionów w 2019 r. w porównaniu z 2017 r.	8	31
Zmiany udziału działalności finansowej i ubezpieczeniowej; obsługi rynku nieruchomości w tworzeniu wartości dodanej brutto regionów w 2019 r. w porównaniu z 2017 r.	9	32
Zmiany udziału budownictwa w tworzeniu wartości dodanej brutto regionów w 2019 r. w porównaniu z 2017 r.	10	34
Zmiany udziału rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa w tworzeniu wartości dodanej brutto regionów w 2019 r. w porównaniu z 2017 r.	11	36
Porównanie nominalnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych oraz ludności w przekroju regionów w 2019 r.	12	37
Struktura nominalnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych według regionów w 2019 r.	13	39
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca według regionów – odchylenia względne od przeciętnej wartości w kraju	14	42

Spis map

List of maps

	Nr	Str.
	No	Page
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według regionów w 2019 r. (ceny bieżące) (w tys. zł, Polska=100)	1	18
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według regionów w 2019 r. (ceny bieżące) (Polska=100, wzrost/spadek w porównaniu z 2017 r.)	2	20
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według podregionów w 2019 r. (ceny bieżące)	3	23
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca według regionów w 2019 r. (w tys. zł, Polska=100)	4	41
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca według regionów w 2019 r. (Polska=100, wzrost/spadek w porównaniu z 2017 r.)	5	43
Makroregiony, regiony i podregiony według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)	6	48

Spis tablic dostępnych w wersji elektronicznej w pliku Excel

List of tables available online in the Excel file

		Nr No
Ważniejsze dane o makroregionach	Major data on macroregions	1
Produkt krajowy brutto według regionów (ceny bieżące)	Gross domestic product by regions (current prices)	2
Dynamika produktu krajowego brutto według regionów (ceny stałe)	Indices of gross domestic product by regions (constant prices)	3
Wartość dodana brutto według rodzajów działalności i regionów (ceny bieżące)	Gross value added by kind of activity and regions (current prices)	4
Wartość dodana brutto na 1 pracującego według rodzajów działalności i regionów (ceny bieżące)	Gross value added per employed person by kind of activity and regions (current prices)	5
Wartość dodana brutto według sektorów instytucjonalnych i regionów (ceny bieżące)	Gross value added by institutional sectors and regions (current prices)	6
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów według regionów (ceny bieżące)	Basic elements of production account and generation of income account by regions (current prices)	7
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych według regionów	Nominal income in the households sector by regions	8
Dynamika realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych według regionów	Indices of gross real disposable income in the households sector by regions	9
Produkt krajowy brutto według podregionów (ceny bieżące)	Gross domestic product by subregions (current prices)	10
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według podregionów (ceny bieżące)	Gross domestic product per capita by subregions (current prices)	11
Wartość dodana brutto według rodzajów działalności i podregionów (ceny bieżące)	Gross value added by kind of activity and subregions (current prices)	12

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Zero (0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit
Znak (.)	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe not applicable
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do klasyfikacji PKD 2007; ich pełne nazwy podano w uwagach metodycznych – uwagi ogólne do publikacji na str. 46 categories of applied classification PKD 2007 are presented in abbreviated form; their full names are given in the methodological notes – general notes to the publication on page 46
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Comma (,)	used in figures represents the decimal point

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skróty Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc thousand
mln	milion million
mld bn	miliard billion
zł PLN	złoty zloty
tabl.	tablica table
cd. cont.	ciąg dalszy continued
dok. cont.	dokończenie continued
m.st.	miasto stołeczne capital city
m.	miasto city

Ważniejsze skróty (dok.)

Major abbreviations (cont.)

Skróty Abbreviation	Znaczenie Meaning
p. proc. pp	punkt procentowy percentage point
Eurostat	Urząd Statystyczny Unii Europejskiej Statistical Office of the European Union
ESA	Europejski System Rachunków European System of Accounts
PKD	Polska Klasyfikacja Działalności Polish Classification of Activities

Synteza

W 2019 roku produkt krajowy brutto w ujęciu realnym w kraju wzrósł o prawie 5% w porównaniu z 2018 rokiem oraz o ponad 19% w odniesieniu do 2015 roku. We wszystkich regionach odnotowano realny wzrost PKB w porównaniu z 2018 rokiem – największy w regionie warszawskim stołecznym (o ponad 6%). W odniesieniu do 2015 roku największy wzrost wolumenu PKB odnotowano w regionie warszawskim stołecznym (o prawie 27%), a najmniejszy w regionie warmińsko-mazurskim (o prawie 14%).

W latach 2017–2019 wysokie udziały w generowaniu PKB niezmiennie utrzymywały regiony: warszawski stołeczny, śląski, wielkopolski, dolnośląski i małopolski. Jednostki prowadzące działalność w tych regionach wytwarzały łącznie w kolejnych latach omawianego okresu ponad 1/2 krajowej wartości PKB. Czołówkę tej grupy stanowiły 2 regiony: warszawski stołeczny i śląski, wytwarzające razem prawie 30% krajowej wartości PKB.

W grupie regionów z niskimi udziałami w tworzeniu PKB (mniej niż 3% każdy) w omawianym okresie niezmiennie pozostawały regiony: opolski, lubuski, podlaski, świętokrzyski i warmińsko-mazurski. Ich łączny udział w generowaniu PKB wyniósł ponad 11%.

W 2019 roku we wszystkich regionach odnotowano realny wzrost produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca w porównaniu z 2018 rokiem – największy w regionie mazowieckim regionalnym (o ponad 6%). W porównaniu z 2015 rokiem największy realny wzrost PKB na 1 mieszkańca odnotowano w regionie warszawskim stołecznym (o prawie 23%), a najmniejszy w regionie warmińsko-mazurskim (o prawie 15%).

W latach 2017–2019 poziom PKB na 1 mieszkańca powyżej średniej krajowej odnotowano w 4 regionach: warszawskim stołecznym, dolnośląskim, wielkopolskim i śląskim. Natomiast niski poziom PKB na 1 mieszkańca (mniej niż 75% średniej krajowej) utrzymywał się w 5 regionach Polski Wschodniej: lubelskim, warmińsko-mazurskim, podkarpackim, świętokrzyskim i podlaskim.

Najwyższy poziom PKB na 1 mieszkańca uzyskany w 2019 roku w regionie warszawskim stołecznym przewyższał ponad dwukrotnie przeciętną w kraju oraz ponad trzykrotnie wartość PKB na 1 mieszkańca regionu lubelskiego, w którym to odnotowano najniższy jego poziom.

W 2019 roku 14 polskich regionów znalazło się w grupie 79 regionów Unii Europejskiej poziomu NUTS 2, w których wartość PKB na 1 mieszkańca (wyrażona we wspólnej umownej walucie – PPS¹) była poniżej 75% średniej UE (UE27²).

¹Patrz uwagi metodyczne – podstawowe pojęcia na str. 53.

²Patrz uwagi metodyczne – uwagi ogólne na str. 47.

Executive summary

In 2019, national gross domestic product in real terms increased by almost 5% in comparison to 2018 as well as by above 19% in comparison to 2015. In all regions a real growth of GDP was recorded in comparison to 2018 – the highest in Warszawski stołeczny region (by above 6%). In comparison to 2015, the highest growth of GDP volume was recorded in Warszawski stołeczny region (by almost 27%), while the lowest in Warmińsko-mazurskie region (by almost 14%).

In the years 2017–2019, the following regions: Warszawski stołeczny, Śląskie, Wielkopolskie, Dolnośląskie and Małopolskie invariably maintained high shares in the generation of GDP. Entities acting in these regions generated jointly more than 1/2 of the national value of GDP in successive years of the period under discussion. The lead of this group was constituted of 2 regions: Warszawski stołeczny and Śląskie, generating jointly almost 30% of the national value of GDP.

In the group of regions with low shares in the generation of GDP (less than 3% each) in the period in question there were invariably the following regions: Opolskie, Lubuskie, Podlaskie, Świętokrzyskie and Warmińsko-mazurskie. Their total share in the generation of GDP was above 11%.

In 2019, in all regions a real growth of gross domestic product per capita was recorded in comparison to 2018 – the highest in Mazowiecki regionalny region (by above 6%). Comparing to 2015, the highest real growth of GDP per capita was noted in Warszawski stołeczny region (by almost 23%) and the lowest in Warmińsko-mazurskie region (by almost 15%).

In the years 2017–2019, level of GDP per capita exceeding the national average was recorded in 4 regions: Warszawski stołeczny, Dolnośląskie, Wielkopolskie and Śląskie. Whereas a low level of GDP per capita (less than 75% of the national average) remained in the 5 regions of Eastern Poland: Lubelskie, Warmińsko-mazurskie, Podkarpackie, Świętokrzyskie and Podlaskie.

The highest level of GDP per capita obtained in 2019 in Warszawski stołeczny region exceeded over 2-times the national average and over 3-times the value of GDP per capita of Lubelskie region, in which the lowest level of GDP per capita was recorded.

In 2019, 14 Polish regions belonged to the group of 79 European Union's regions of NUTS 2 level, in which the value of GDP per capita (expressed in the common conventional currency – PPS¹) was below 75% of the EU average (EU27²).

¹See methodological notes – basic concepts on page 53.

²See methodological notes – general notes on page 47.

W grupie regionów o niskim poziomie PKB na 1 mieszkańca w Unii Europejskiej (poniżej 50% średniej UE) w 2019 roku nie znalazły się regiony Polski. Wartość PKB na 1 mieszkańca regionu warszawskiego stołecznego przekroczyła przeciętny poziom krajów UE osiągając 160% średniej UE.

W 2019 roku we wszystkich regionach wystąpił wzrost udziału jednostek prowadzących działalność finansową i ubezpieczeniową; obsługę rynku nieruchomości w tworzeniu wartości dodanej brutto w porównaniu z 2018 rokiem. Natomiast w odniesieniu do 2017 roku we wszystkich regionach odnotowano wzrost udziału budownictwa oraz spadek udziału rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa.

W latach 2017–2019 nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca powyżej średniej krajowej odnotowano w 5 regionach: warszawskim stołecznym, śląskim, dolnośląskim, łódzkim i wielkopolskim.

W 2019 roku najwyższe nominalne dochody do dyspozycji brutto na 1 mieszkańca osiągnięto w regionie warszawskim stołecznym przewyższając o prawie 39% przeciętne dochody na 1 mieszkańca kraju oraz o prawie 73% dochody na 1 mieszkańca regionu podkarpackiego, w którym to odnotowano najniższy ich poziom.

Niski poziom nominalnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca (poniżej 85% średniej krajowej) w 2019 roku, oprócz regionu podkarpackiego, odnotowano także w regionie podlaskim.

W 2019 roku relacja wynagrodzeń i innych dochodów związanych z pracą najemną do dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych kształtowała się na poziomie od prawie 37% w regionie mazowieckim regionalnym do 45% w regionie warszawskim stołecznym. Udział świadczeń społecznych innych niż transfery socjalne w naturze w dochodach do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w 2019 roku wyniósł od ponad 14% w regionie warszawskim stołecznym do ponad 23% w regionie śląskim.

In 2019, there were no Polish regions in the group of regions with a low level of GDP per capita in the European Union (below 50% of the EU average). Value of GDP per capita of Warszawski stołeczny region exceeded average level of EU countries, achieving 160% of the EU average.

In 2019, in all regions an increase of share of entities engaged in financial and insurance activities; real estate activities in generation of gross value added was observed in comparison to 2018. Whereas compared to 2017, in all regions an increase of construction's share as well as a decrease of the share of entities conducting activity in agriculture, forestry and fishing were noted.

In the years 2017–2019 gross nominal disposable income in the households sector per capita, exceeding national average, was noted in 5 regions: Warszawski stołeczny, Śląskie, Dolnośląskie, Łódzkie and Wielkopolskie.

In 2019, the highest level of gross nominal disposable income per capita was obtained in Warszawski stołeczny region, exceeding by almost 39% the national average income per capita and by almost 73% income per capita of Podkarpackie region, in which its lowest level was recorded.

A low level of gross nominal disposable income in the households sector per capita (below 85% of the national average) in 2019, apart from Podkarpackie region, was also noted in Podlaskie region.

In 2019, relation of wages and salaries as well as other income connected with hired work to gross disposable income in the households sector ranged from almost 37% in Mazowiecki regionalny region to 45% in Warszawski stołeczny region. Share of social benefits other than social transfers in kind in gross disposable income in the households sector in 2019 varied from above 14% in Warszawski stołeczny region to above 23% in Śląskie region.

Tablica 1. Wazniejsze dane o makroregionach i regionach w 2019 r.
 Table 1. Major data on macroregions and regions in 2019

Makroregiony Regions	Produkt krajowy brutto Gross domestic product					Wartość dodana brutto na 1 pracującego Gross value added per employed person		Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych Gross nominal disposable income in the households sector			
	ogółem w mln zł total in million PLN	w odsetkach in percent	rok poprzedni= =100 ^a previous year=100 ^a	na 1 mieszkańca per capita		w zł in PLN	Polska=100 Poland=100	ogółem w mln zł total in million PLN	w odsetkach in percent	na 1 mieszkańca per capita	
				w zł in PLN	Polska=100 Poland=100					w zł in PLN	Polska=100 Poland=100
P O L S K A POLAND	2293199	100,0	104,7	59741	100,0	131986	100,0	1341215	100,0	34940	100,0
Południowy	463199	20,2	103,9	58419	97,8	130282	98,7	289676	21,6	36534	104,6
Małopolskie	186170	8,1	104,6	54678	91,5	116664	88,4	114292	8,5	33567	96,1
Śląskie	277029	12,1	103,3	61234	102,5	141373	107,1	175384	13,1	38767	111,0
Północno-zachodni	359570	15,7	104,6	57931	97,0	128638	97,5	213588	15,9	34412	98,5
Lubuskie	49131	2,1	103,4	48499	81,2	123322	93,4	31484	2,3	31079	88,9
Wielkopolskie	226378	9,9	105,1	64763	108,4	129144	97,8	124257	9,3	35548	101,7
Zachodniopomorskie	84061	3,7	103,9	49496	82,9	130549	98,9	57847	4,3	34061	97,5
Południowo-zachodni	236169	10,3	104,2	60800	101,8	141827	107,5	137838	10,3	35486	101,6
Dolnośląskie	189637	8,3	104,3	65392	109,5	146528	111,0	106609	7,9	36762	105,2
Opolskie	46532	2,0	103,9	47272	79,1	125427	95,0	31229	2,3	31726	90,8
Północny	293020	12,8	104,2	50190	84,0	124716	94,5	187878	14,0	32180	92,1
Kujawsko-pomorskie	98660	4,3	102,8	47558	79,6	117593	89,1	65051	4,9	31357	89,7
Pomorskie	136063	5,9	105,4	58202	97,4	136068	103,1	79723	5,9	34102	97,6
Warmińsko-mazurskie	58298	2,5	103,8	40883	68,4	114188	86,5	43104	3,2	30228	86,5
Centralny	191004	8,3	104,6	51657	86,5	114350	86,6	125688	9,4	33992	97,3
Łódzkie	138283	6,0	105,4	56209	94,1	121167	91,8	88148	6,6	35830	102,5
Świętokrzyskie	52722	2,3	102,6	42608	71,3	99645	75,5	37539	2,8	30338	86,8
Wschodni	226816	9,9	104,7	41855	70,1	98359	74,5	157508	11,7	29065	83,2
Lubelskie	86116	3,8	104,7	40771	68,2	94673	71,7	63609	4,7	30115	86,2
Podkarpackie	89832	3,9	104,3	42225	70,7	98991	75,0	59606	4,4	28017	80,2
Podlaskie	50867	2,2	105,2	43128	72,2	104043	78,8	34293	2,6	29076	83,2
Województwo Mazowieckie	523421	22,8	106,3	96725	161,9	172577	130,8	229040	17,1	42325	121,1
Warszawski stołeczny	403106	17,6	106,3	131298	219,8	196133	148,6	148679	11,1	48427	138,6
Mazowiecki regionalny	120315	5,2	106,1	51388	86,0	123059	93,2	80361	6,0	34323	98,2

a Ceny stałe.

a Constant prices.

Produkt krajowy brutto

W 2019 roku wartość wytworzonego **produktu krajowego brutto** w Polsce wyniosła 2 293 199 mln zł. W porównaniu z 2018 rokiem była wyższa w cenach bieżących o 8,1%, a w cenach stałych o 4,7%. We wszystkich regionach odnotowano realny wzrost PKB – od 2,6% w regionie świętokrzyskim do 6,3% w regionie warszawskim stołecznym. W porównaniu z 2015 rokiem największy wzrost wolumenu PKB odnotowano w regionie warszawskim stołecznym – o 26,8%, a najmniejszy w regionie warmińsko-mazurskim – o 13,6%, wobec 19,1% dla kraju ogółem.

W latach 2017–2019 średnie roczne tempo wzrostu produktu krajowego brutto kształtowało się na poziomie 5,0% (w cenach stałych). W omawianym okresie najszybciej wzrosła z roku na rok wartość PKB w regionie warszawskim stołecznym – o 6,8%, a najwolniej w regionie warmińsko-mazurskim – o 3,6%. Tempo wzrostu PKB przewyższające średnią krajową – oprócz regionu warszawskiego stołecznego – odnotowano także w regionach: pomorskim, podkarpackim i małopolskim. Natomiast w pozostałych regionach tempo wzrostu PKB kształtowało się na poziomie od 3,7% w regionie lubelskim do 5,0% w regionie podlaskim.

W latach 2017–2019 udziały poszczególnych regionów w generowaniu produktu krajowego brutto były wyraźnie zróżnicowane – w 2019 roku od 2,0% w regionie opolskim do 17,6% w regionie warszawskim stołecznym (w 2018 roku od 2,0% do 17,3%, a w 2017 roku – od 2,0% do 17,2%, w tych samych regionach). Wartość PKB wytworzonego w regionie warszawskim stołecznym w 2019 roku była ponad 8-krotnie wyższa niż w regionie opolskim.

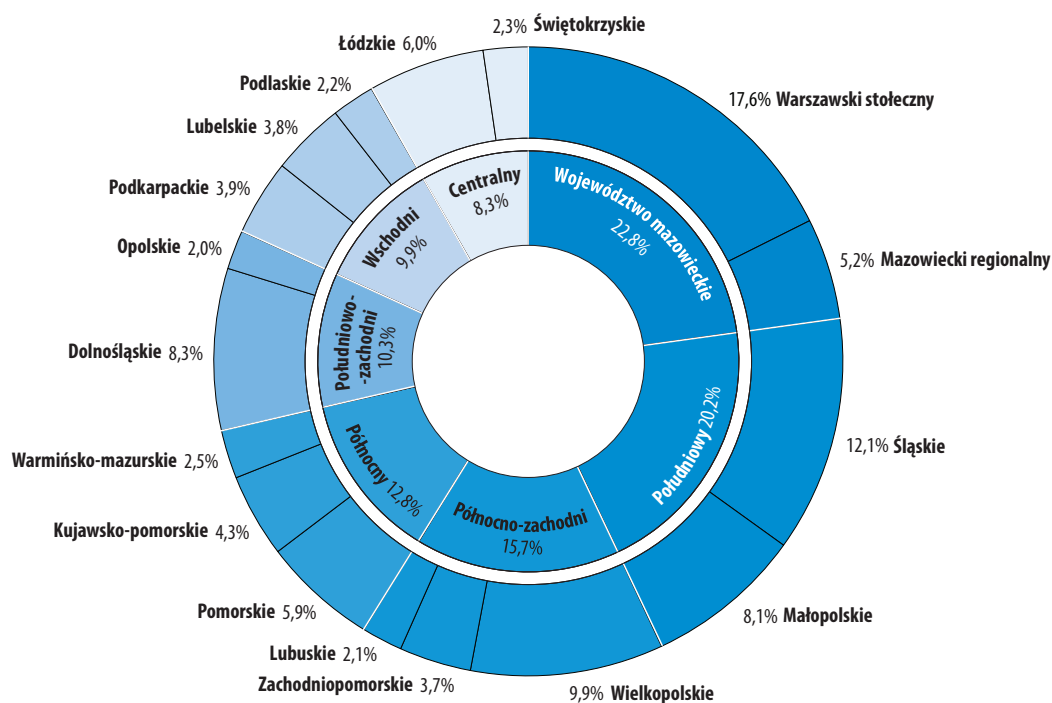
Gross domestic product

In 2019, the value of the generated **gross domestic product** in Poland amounted to 2 293 199 million PLN. In comparison to 2018, it grew by 8.1% at current prices and by 4.7% at constant prices. In all regions real growth of GDP was observed – from 2.6% in Świętokrzyskie region to 6.3% in Warszawski stołeczny region. In comparison to 2015 – the highest growth of GDP volume was observed in Warszawski stołeczny region – by 26.8%, while the lowest in Warmińsko-mazurskie region – by 13.6%, towards 19.1% at the national total level.

In the years 2017–2019, the average annual gross domestic product growth rate was 5.0% (at constant prices). In the period under discussion, the fastest year-on-year growth of GDP value was observed in Warszawski stołeczny region – by 6.8%, whereas the slowest in Warmińsko-mazurskie region – by 3.6%. Apart from Warszawski stołeczny region, the GDP growth rate above the national average was also noted in the following regions: Pomorskie, Podkarpackie and Małopolskie. While in the remaining regions, the GDP growth rate ranged from 3.7% in Lubelskie region to 5.0% in Podlaskie region.

In the years 2017–2019, the shares of individual regions in the generation of gross domestic product were clearly differentiated – in 2019, from 2.0% in Opolskie region to 17.6% in Warszawski stołeczny region (in 2018 from 2.0% to 17.3%, and in 2017 from 2.0% to 17.2% in the same regions). Value of GDP generated in Warszawski stołeczny region in 2019 was more than 8 times higher than in Opolskie region.

Wykres 1. Udział makroregionów i regionów w tworzeniu produktu krajowego brutto w 2019 r. (ceny bieżące)
 Graph 1. Share of macroregions and regions in the generation of gross domestic product in 2019 (current prices)

W 2019 roku w porównaniu z 2017 rokiem, dwa regiony – warszawski stołeczny i pomorski – zwiększyły swoje udziały w tworzeniu produktu krajowego brutto, udziały czterech regionów zmniejszyły się (śląski, kujawsko-pomorski, lubuski i warmińsko-mazurski), a pozostałych jedenastu regionów (dolnośląski, lubelski, łódzki, małopolski, mazowiecki regionalny, opolski, podkarpacki, podlaski, świętokrzyski, wielkopolski i zachodniopomorski) nie zmieniły się.

Największy udział w generowaniu produktu krajowego brutto w latach 2017–2019 odnotowano w regionie warszawskim stołecznym – 17,6% w 2019 roku, 17,3% w 2018 roku i 17,2% w 2017 roku. Drugie miejsce zajmował region śląski z udziałem 12,1% w 2019 roku oraz 12,3% w latach 2017–2018. Wymienione regiony wypracowały w 2019 roku łącznie 29,7% krajowej wartości PKB (w 2018 roku – 29,6%, a w 2017 – 29,5%).

W latach 2017–2019 w grupie regionów z wysokimi udziałami w tworzeniu produktu krajowego brutto, oprócz warszawskiego stołecznego i śląskiego, były także regiony: wielkopolski, dolnośląski i małopolski, zajmujące w każdym z omawianych lat te same lokaty. W 2019 roku jednostki prowadzące działalność w wymienionych pięciu regionach wytworzyły w sumie 56,0% krajowej wartości PKB (w latach 2017–2018 udział ten wyniósł 55,8%).

In 2019, in comparison to 2017, two regions – Warszawski stołeczny and Pomorskie – increased their shares in the generation of gross domestic product, the shares of four regions decreased (śląskie, kujawsko-pomorskie, lubuskie and Warmińsko-mazurskie), whereas the shares of remaining eleven regions (Dolnośląskie, Lubelskie, Łódzkie, Małopolskie, Mazowiecki regionalny, Opolskie, Podkarpackie, Podlaskie, Świętokrzyskie, Wielkopolskie and Zachodniopomorskie) did not change.

In the years 2017–2019, the highest share in the generation of gross domestic product was recorded in Warszawski stołeczny region - in 2019 – 17.6%, in 2018 – 17.3%, and in 2017 – 17.2%. Śląskie region took the second position with a share of 12.1% in 2019 and 12.3% in the years 2017-2018. In 2019, above-mentioned regions jointly generated 29.7% of the national value of GDP (in 2018 – 29.6% and in 2017 – 29.5%).

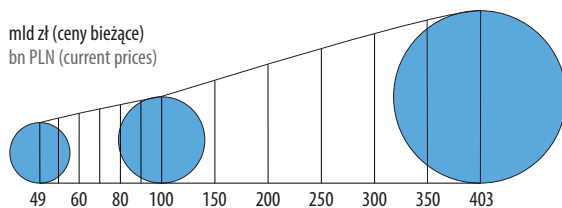
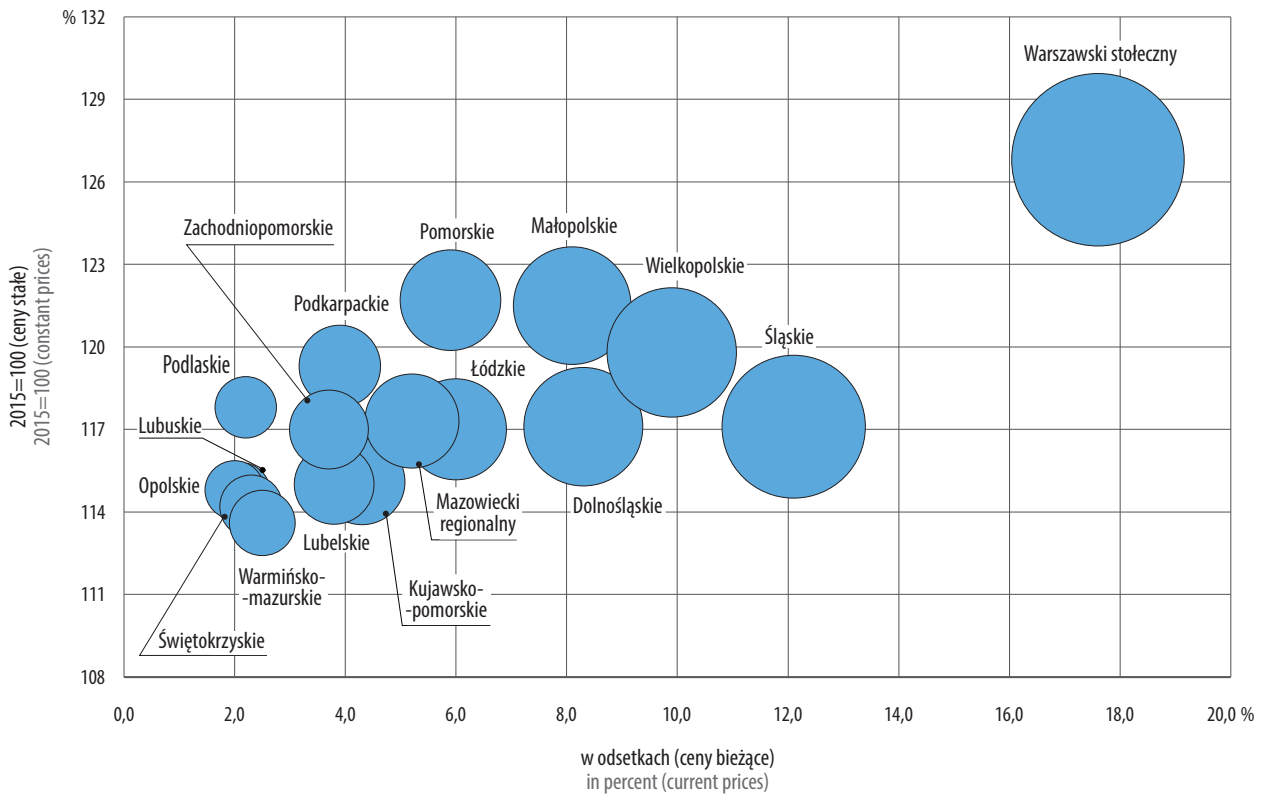
In the years 2017–2019, in the group of regions with high shares in the generation of gross domestic product, apart from Warszawski stołeczny and Śląskie, there were also the following regions: Wielkopolskie, Dolnośląskie and Małopolskie, which took the same positions in each of the discussed years. In 2019, entities acting in the above-mentioned 5 regions jointly generated 56.0% of the national value of GDP (in the years 2017–2018 the share amounted to 55.8%).

Stała była również grupa regionów, dla których w kolejnych latach omawianego okresu odnotowano niskie udziały w tworzeniu produktu krajowego brutto (mniej niż 3% każde) – były to regiony: opolskie, lubuski, podlaski, świętokrzyski i warmińsko-mazurski. W 2019 roku łączny udział tych regionów w generowaniu PKB wyniósł 11,1% (w latach 2017–2018 – 11,3%).

The group of regions for which in successive years of the period under discussion a low shares in the generation of gross domestic product were observed was also constant (less than 3% each) – these were the following regions: Opolskie, Lubuskie, Podlaskie, Świętokrzyskie and Warmińsko-mazurskie. In 2019, the total share of these regions in generation GDP amounted to 11.1% (in the years 2017–2018 – 11.3%).

Wykres 2. Produkt krajowy brutto według regionów w 2019 r.

Graph 2. Gross domestic product by regions in 2019

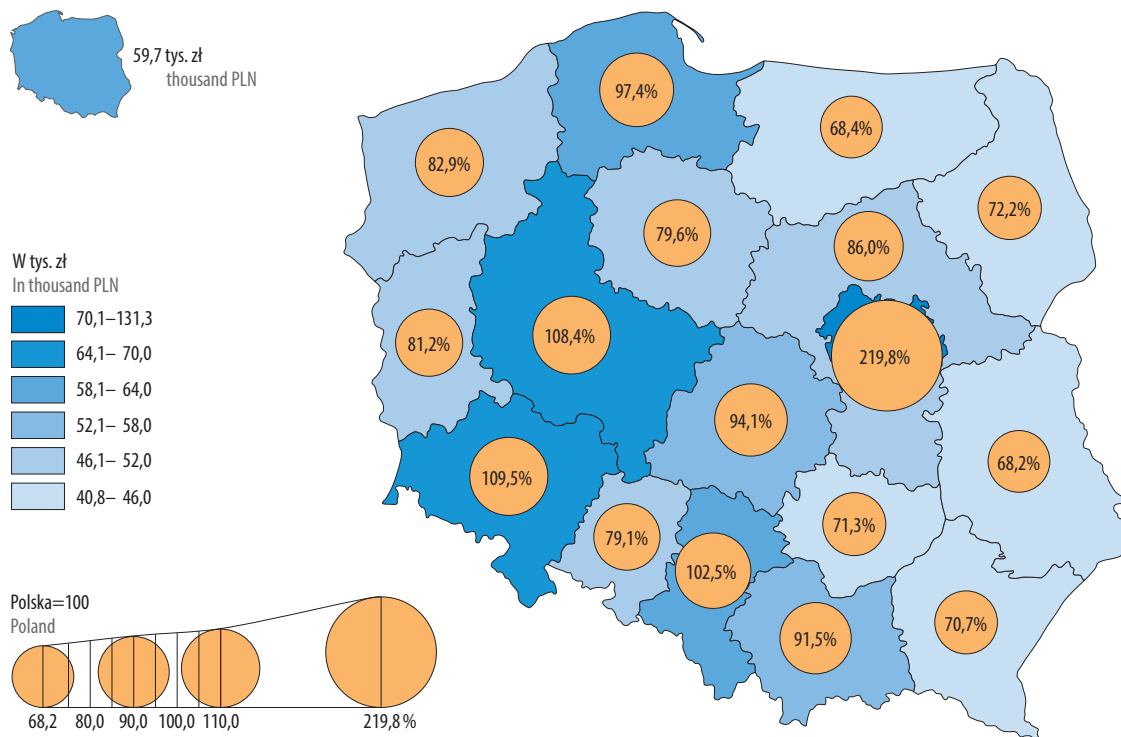
Przeciętny poziom **produktu krajowego brutto w przeliczeniu na 1 mieszkańca** dla Polski w 2019 roku wyniósł 59 741 zł (w 2018 roku – 55 230 zł, a w 2017 roku – 51 789 zł). W ujęciu realnym był on wyższy w porównaniu z 2018 rokiem o 4,8%, a z 2015 rokiem – o 19,5%. We wszystkich regionach odnotowano realny wzrost PKB na 1 mieszkańca w porównaniu z 2018 rokiem – od 3,1% w regionie kujawsko-pomorskim do 6,5% w regionie mazowieckim regionalnym. W porównaniu z 2015 rokiem największy realny wzrost PKB na 1 mieszkańca odnotowano dla regionu warszawskiego stołecznego (o 22,9%), a najmniejszy dla regionu warmińsko-mazurskiego (o 14,7%).

W latach 2017–2019 poziom PKB na 1 mieszkańca w przekroju regionów był znacznie zróżnicowany. Świadczy o tym wskaźnik dyspersji³ PKB na 1 mieszkańca dla Polski, obliczony na poziomie regionów, który w latach 2017–2019 wyniósł 22,7%.

In 2019, the average level of **gross domestic product per capita** in Poland amounted to 59 741 PLN (in 2018 – 55 230 PLN, and in 2017 – 51 789 PLN). In real terms, it was higher by 4.8% in comparison to 2018 and by 19.5% in comparison to 2015. In all regions real growth of GDP per capita was noted in comparison to 2018 – from 3.1% in Kujawsko-pomorskie region to 6.5% in Mazowiecki regionalny region. In comparison to 2015, the highest real growth of GDP per capita was noted for Warszawski stołeczny region (by 22.9%) while the lowest for Warmińsko-mazurskie region (by 14.7%).

In the years 2017–2019, GDP per capita in regions' breakdown was considerably differentiated. It is indicated by the development of the dispersion indicator³ of GDP per capita for Poland, calculated at the regions' level, which amounted to 22.7% in the years 2017–2019.

Mapa 1. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według regionów w 2019 r. (ceny bieżące) (w tys. zł, Polska=100)
Map 1. Gross domestic product per capita by regions in 2019 (current prices) (in thousand PLN, Poland=100)

³Patrz uwagi metodyczne – podstawowe pojęcia na str. 53.

³See methodological notes – basic concepts on page 53.

Najwyższy poziom produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca w 2019 roku odnotowano w regionie warszawskim stołecznym – 131 298 zł, przekraczający przeciętną w kraju ponad 2-krotnie (podobnie w latach 2017–2018). Drugą lokatę pod względem wysokości PKB na 1 mieszkańca w omawianym okresie zajmował region dolnośląski. Wartość PKB na 1 mieszkańca w 2019 roku wyniosła w tym regionie 65 392 zł, przewyższając przeciętną dla kraju o 9,5% (w 2018 roku – o 9,7%, a w 2017 roku – o 10,5%). W 2019 roku poziom PKB na 1 mieszkańca przekraczający przeciętną w kraju odnotowano również w regionach: wielkopolskim – o 8,4% (w 2018 roku – o 8,0%, a w 2017 roku – o 9,1%) oraz śląskim – o 2,5% (w 2018 roku – o 3,9%, a w 2017 – o 3,5%).

Niski poziom produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca w latach 2017–2019 utrzymywał się w regionach: lubelskim, warmińsko-mazurskim, podkarpackim, świętokrzyskim i podlaskim – w kolejnych latach nieznacznie zmieniały się ich lokaty. W 2019 roku wartość PKB na 1 mieszkańca kształtowała się w tych regionach na poziomie od 68,2% do 72,2% średniej krajowej (w 2018 roku – od 67,8% do 72,3%, a w 2017 roku – od 69,3% do 72,1%).

Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca w pozostałych 8 regionach w 2019 roku kształtował się również na poziomie poniżej przeciętnej wartości w kraju – wynosił od 79,1% do 97,4% średniej krajowej (w 2018 roku od 79,4% do 97,2%, a w 2017 roku od 79,3% do 96,6%).

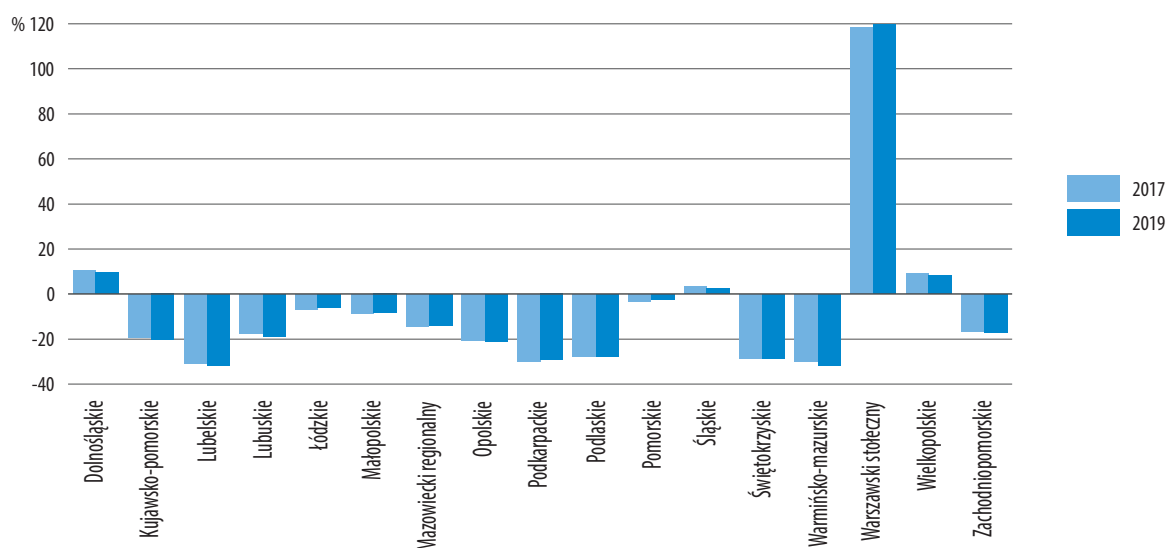
The highest level of gross domestic product per capita in 2019 was recorded in Warszawski stołeczny region – 131 298 PLN, exceeding the national average by over 2-times (similarly as in the years 2017–2018). In the discussed years Dolnośląskie region took the second position, taking into account GDP per capita. In 2019, the value of GDP per capita in this region amounted to 65 392 PLN, exceeding the national average by 9.5% (in 2018 – by 9.7%, and in 2017 – by 10.5%). In 2019, the level of GDP per capita above the national average was also observed in the following regions: Wielkopolskie – by 8.4% (in 2018 – by 8.0%, and in 2017 – by 9.1%) and Śląskie – by 2.5% (in 2018 – by 3.9%, and in 2017 – by 3.5%).

The low level of gross domestic product per capita in the years 2017–2019 maintained in the following regions: Lubelskie, Warmińsko-mazurskie, Podkarpackie, Świętokrzyskie and Podlaskie – in successive years only their positions slightly changed. In 2019, the value of GDP per capita in these regions ranged from 68.2% to 72.2% of the national average (in 2018 from 67.8% to 72.3%, and in 2017 from 69.3% to 72.1%).

In 2019, gross domestic product per capita in the 8 remaining regions was also below the national average value and ranged from 79.1% to 97.4% of the national average (in 2018 from 79.4% to 97.2%, and in 2017 from 79.3% to 96.6%).

Wykres 3. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według regionów – odchylenia względne od przeciętnej wartości w kraju (ceny bieżące)

Graph 3. Gross domestic product per capita by regions – relative deviations from the national average value (current prices)

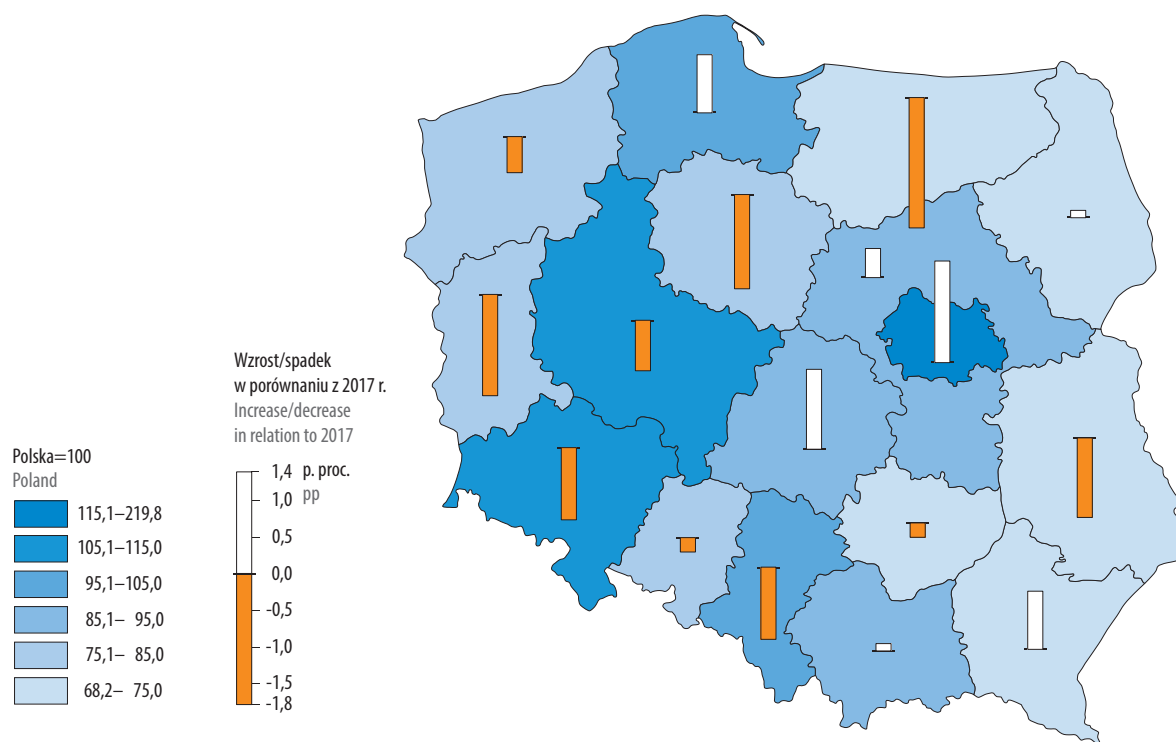
Najniższy poziom produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca w 2019 roku odnotowany w regionie lubelskim stanowił 31,1% poziomu tego miernika najlepszego pod tym względem regionu warszawskiego stołecznego. Relacja ta nieznacznie zwiększyła się w porównaniu z 2018 rokiem, a w stosunku do 2017 roku zmniejszyła się – najniższy poziom PKB na 1 mieszkańca regionu lubelskiego w 2018 roku stanowił 31,0% wartości PKB na 1 mieszkańca regionu warszawskiego stołecznego, a w 2017 roku – 31,7%.

In 2019, the lowest level of gross domestic product per capita, recorded in Lubelskie region, represented 31.1% of the level of this indicator for the best in this regard Warszawski stołeczny region. Compared to 2018 this relation slightly increased and in comparison with 2017 decreased – in 2018, the lowest level of GDP per capita in the Lubelskie region represented 31.0% of the value of GDP per capita achieved in Warszawski stołeczny region, in 2017 – 31.7%.

Mapa 2. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według regionów w 2019 r. (ceny bieżące)

(Polska=100, wzrost/spadek w porównaniu z 2017 r.)

Map 2. Gross domestic product per capita by regions in 2019 (current prices) (Poland=100, increase/decrease in relation to 2017)

W 2019 roku w poszczególnych regionach NUTS 2 krajów Unii Europejskiej poziom PKB na 1 mieszkańca, wyrażony we wspólnej umownej walucie – standardzie siły nabywczej (PPS⁴), kształtował się od 32% średniej UE (UE27⁵) w regionach: Mayotte (Francja) i Severozapaden (Bułgaria) do 260% średniej UE dla regionu Luxembourg (Luksemburg).

In 2019, in the individual NUTS 2 regions of European Union member states, GDP per capita, expressed in the common conventional currency – purchasing power standards (PPS⁴), ranged from 32% of the EU average (EU27⁵) in the region of Mayotte (France) and Severozapaden (Bulgaria) to 260% of the EU average in Luxembourg (Luxembourg) region.

Wartość PKB na 1 mieszkańca poniżej 75% średniej UE odnotowano w 2019 roku w 79 regionach poziomu NUTS 2. W grupie tej znalazło się 14 polskich regionów. Jedynie PKB na 1 mieszkańca regionu warszawskiego stołecznego prze-

In 2019, the value of gross domestic product per capita below 75% of the EU average was recorded for the 79 regions of NUTS 2 level. Among these regions there were 14 Polish regions. Only GDP per capita of Warszawski stołeczny region

⁴Patrz uwagi metodyczne – podstawowe pojęcia na str. 53.

⁵Patrz uwagi metodyczne – uwagi ogólne na str. 47.

⁴See methodological notes – basic concepts on page 53.

⁵See methodological notes – general notes on page 47.

kroczył przeciętny poziom krajów UE osiągając 160% średniej UE. W 2019 roku żaden z regionów Polski nie znalazł się w grupie regionów o niskim poziomie PKB na 1 mieszkańca w Unii Europejskiej (poniżej 50% średniej UE). W grupie tej znalazło się 5 z 6 regionów Bułgarii, 2 z 27 regionów Francji, 4 z 13 regionów Grecji, 1 z 8 regionów Rumunii oraz 2 z 8 regionów Węgier. Tablica 2 przedstawia poziom PKB na 1 mieszkańca w relacji do średniej UE dla Polski oraz poszczególnych regionów.

exceeded the average EU countries' level, reaching 160% of the EU average. In 2019, there was no Polish region included in the group of the regions with low level of GDP per capita in the European Union (below 50% of the EU average). There were 5 of 6 Bulgarian regions, 2 of 27 French regions, 4 of 13 Greek regions, 1 of 8 Romanian regions as well as 2 of 8 Hungarian regions in this group. GDP per capita in relation to the EU average for Poland as well as for individual regions is presented in the table 2.

Tablica 2. Produkt krajowy brutto według parytetu siły nabywczej na 1 mieszkańca w PPS⁶

Table 2. Gross domestic product according to purchasing power parity per capita in PPS⁶

Regiony Regions	2017	2018	2019 ⁷
	UE27 ⁸ =100 EU27 ⁸ =100		
POLSKA POLAND	70	71	73
Dolnośląskie	77	78	80
Kujawsko-pomorskie	56	58	58
Lubelskie	48	48	50
Lubuskie	58	58	59
Łódzkie	65	66	69
Małopolskie	64	65	67
Mazowiecki regionalny	60	60	63
Opolskie	55	56	57
Podkarpackie	49	50	51
Podlaskie	50	51	52
Pomorskie	67	69	71
Śląskie	72	74	74
Świętokrzyskie	50	51	52
Warmińsko-mazurskie	49	49	50
Warszawski stołeczny	152	155	160
Wielkopolskie	76	77	79
Zachodniopomorskie	58	59	60

Źródło: Eurostat⁹.

Source: Eurostat⁹.

W czołówce europejskich regionów o wysokim poziomie PKB na 1 mieszkańca, po wystąpieniu Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej – oprócz regionu Luxembourg (Luksemburg) – znajdowały się następujące regiony: Southern (Irlandia) – 240% średniej UE, Praha (Czechy) – 205% średniej UE, Région de Bruxelles-Capitale/Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Belgia) i Eastern and Midland (Irlandia) – 202% średniej UE.

Among leading European regions with high level of GDP per capita recorded, after withdrawal of the United Kingdom from European Union – apart from region Luxembourg (Luxembourg) – there were the following regions: Southern (Ireland) – 240% of the EU average, Praha (Czechia) – 205% of the EU average, Région de Bruxelles-Capitale/Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Belgium) and Eastern and

⁶Patrz uwagi metodyczne – podstawowe pojęcia na str. 53.

⁷Wstępne szacunki, patrz uwagi metodyczne – uwagi ogólne na str. 46.

⁸Patrz uwagi metodyczne – uwagi ogólne na str. 47.

⁹Patrz uwagi metodyczne – uwagi ogólne na str. 46.

⁶See methodological notes – basic concepts on page 53.

⁷Provisional estimates, see methodological notes – general notes on page 46.

⁸See methodological notes – general notes on page 47.

⁹See methodological notes – general notes on page 46.

Wśród regionów krajów przyjętych do Unii Europejskiej od 2004 roku najlepsze pozycje pod względem poziomu PKB na 1 mieszkańca, poza regionem Praha w Czechach, zajmował Bratislavský kraj (Słowacja) – 162% średniej UE.

Natomiast niski poziom PKB na 1 mieszkańca – oprócz regionów: Mayotte we Francji i Severozapaden w Bułgarii – odnotowano w następujących regionach: Severen tsentralen (Bułgaria) – 35% średniej UE i Yuzhen tsentralen (Bułgaria) – 37% średniej UE.

W przekroju podregionów w latach 2017–2019 największy udział w generowaniu produktu krajowego brutto odnotowano dla m.st. Warszawa – w 2019 roku 13,8% (w 2018 roku – 13,6%, a w 2017 roku – 13,5%). Drugą lokatę w kraju pod względem wielkości udziału w tworzeniu PKB zajmowało m. Kraków, jednak jego udział był już znacznie niższy – w latach 2018–2019 wynosił 3,4% (w 2017 roku – 3,3%). Udziały powyżej 2% odnotowano jeszcze w 7 następujących podregionach: trójmiejskim, m. Wrocław, m. Poznań, katowickim, warszawskim zachodnim, m. Łódź i poznańskim. Natomiast najniższy udział w generowaniu PKB (0,4%) odnotowano w czterech podregionach: chojnickim, ełckim, suwalskim i świeckim.

W latach 2017–2019 najwyższy poziom PKB na 1 mieszkańca odnotowano dla m.st. Warszawa – 177 370 zł w 2019 roku. Był on prawie 3-krotnie wyższy od średniej krajowej oraz o 35,1% wyższy od przeciętnej w regionie warszawskim stołecznym. Drugą lokatę w kraju pod względem wysokości PKB na 1 mieszkańca zajmowało m. Poznań – 120 833 zł w 2019 roku, przewyższając ponad 2-krotnie średnią krajową. W 2019 roku poziom PKB na 1 mieszkańca znacznie przekraczający przeciętną w kraju odnotowano również w następujących podregionach: m. Wrocław – 104 360 zł (o 74,7%), m. Kraków – 101 491 zł (o 69,9%), płockim – 94 765 zł (o 58,6%) oraz trójmiejskim – 89 995 zł (o 50,6%).

Niski poziom PKB na 1 mieszkańca w latach 2017–2019 utrzymywał się w następujących podregionach: chełmsko-zamojskim (w 2019 roku 51,7% średniej krajowej), przemyskim (w 2019 roku 51,8% średniej krajowej), ełckim (w 2019 roku 55,3% średniej krajowej), krośnieńskim (w 2019 roku 57,6% średniej krajowej), nowotarskim (w 2019 roku 57,7% średniej krajowej), szczecinecko-pyrzyckim (w 2019 roku 57,8% średniej krajowej), białskim (w 2019 roku 59,1% średniej krajowej) oraz nyskim (w 2019 roku 59,7% średniej krajowej).

Midland (Irlandia) – 202% of the EU average. Among regions of countries that have joined European Union since 2004, apart from Praha (Czechia), Bratislavský kraj (Slovakia) displayed the highest level of GDP per capita – 162% of the EU average.

At the same time, the low level of GDP per capita – apart from Mayotte (France) and Severozapaden (Bulgaria) regions - was recorded in the following regions: Severen tsentralen (Bulgaria) – 35% of the EU average and Yuzhen tsentralen (Bulgaria) – 37% of the EU average.

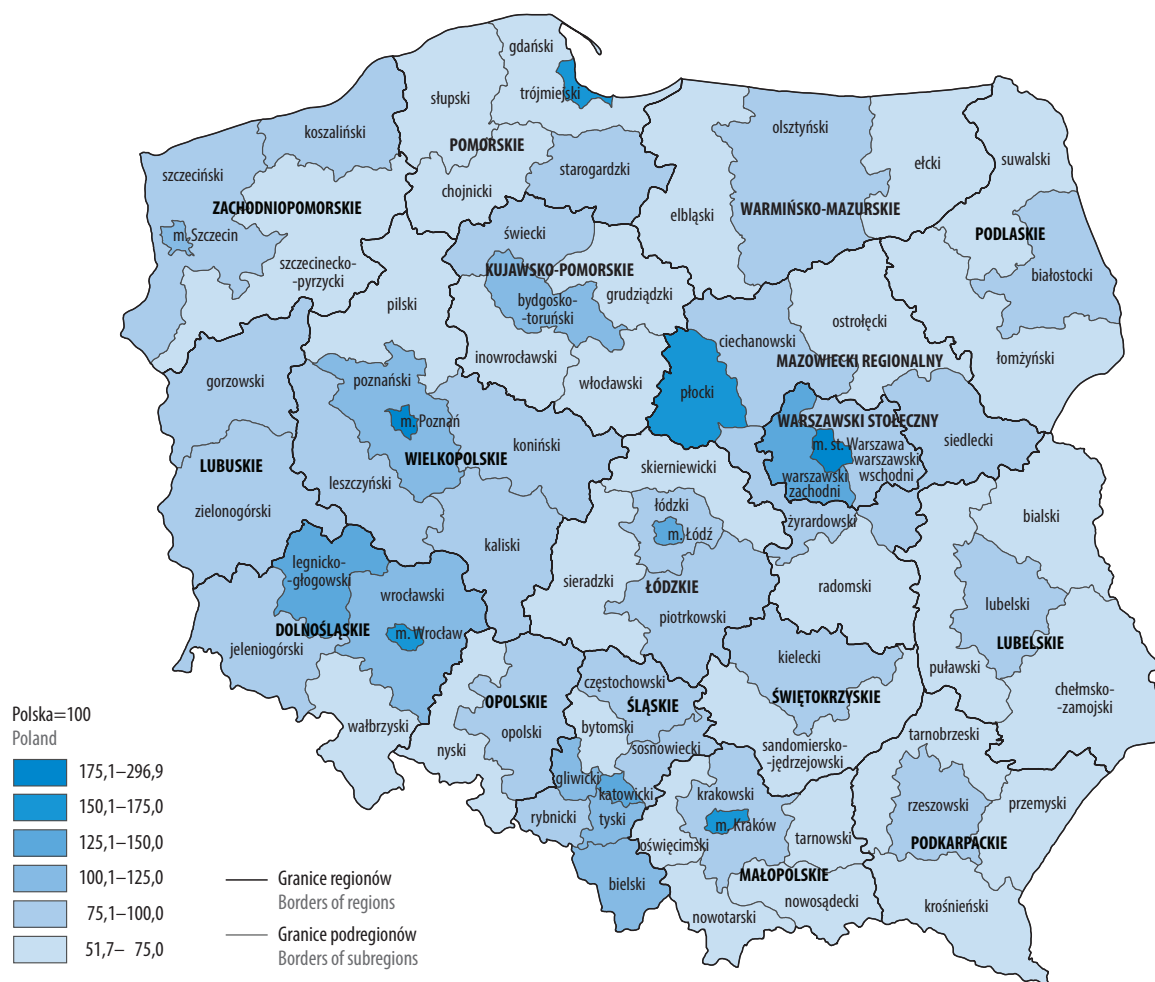
In the subregions' breakdown, in the years 2017–2019 the greatest share in the gross domestic product generation was noted for Miasto Stołeczne Warszawa – 13.8% in 2019 (in 2018 – 13.6% and in 2017 – 13.5%). The second position in the country, taking into account share in the GDP generation, was occupied by Miasto Kraków, but its share was considerably lower – 3.4% in the years 2018–2019 (3.3% in 2017). Shares exceeding 2% were also noted in 7 following subregions: Trójmiejski, Miasto Wrocław, Miasto Poznań, Katowicki, Warszawski zachodni, Miasto Łódź and Poznański. Whereas the smallest shares in the GDP generation (0.4%) were observed in four subregions: Chojnicki, Ełcki, Suwalski and Świecki.

In the years 2017–2019 the highest level of GDP per capita was noted for Miasto Stołeczne Warszawa – 177 370 PLN in 2019. It was almost 3 times higher than the national average and by 35.1% higher than the average of Warszawski stołeczny region. The second position in the country, taking into account level of GDP per capita, was occupied by Miasto Poznań – 120 833 PLN in 2019, exceeding almost twice the national average. In 2019, level of GDP per capita significantly exceeding the national average was also noted in the following subregions: Miasto Wrocław – 104 360 PLN (by 74.7%), Miasto Kraków – 101 491 PLN (by 69.9%), Płocki – 94 765 PLN (by 58.6%) as well as Trójmiejski – 89 995 PLN (by 50.6%).

Low level of GDP per capita in the years 2017–2019 remained in the following subregions: Chełmsko-zamojski (in 2019 – 51.7% of the national average), Przemyski (in 2019 – 51.8% of the national average), Ełcki (in 2019 – 55.3% of the national average), Krośnieński (in 2019 – 57.6% of the national average), Nowotarski (in 2019 – 57.7% of the national average), Szczecinecko-pyrzycki (in 2019 – 57.8% of the national average), Białski (in 2019 – 59.1% of the national average) as well as Nyski (in 2019 – 59.7% of the national average).

Mapa 3. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według podregionów w 2019 r. (ceny bieżące)

Map 3. Gross domestic product per capita by subregions in 2019 (current prices)

Poziom PKB na 1 mieszkańca w przekroju podregionów w latach 2017–2019 charakteryzował się znacznie większym zróżnicowaniem niż w przekroju regionów. Wskaźnik dyspersji¹⁰ PKB na 1 mieszkańca obliczony na poziomie podregionów dla Polski, w latach 2017–2019 wzrastał z roku na rok, osiągając w 2019 roku 35,9% (w 2018 roku – 35,4%, a w 2017 roku – 35,0%). Zaobserwowano również duże zróżnicowanie wskaźników dyspersji¹⁰ PKB na 1 mieszkańca obliczonych na poziomie podregionów dla poszczególnych regionów. W 2019 roku największym zróżnicowaniem pod względem wysokości PKB na 1 mieszkańca charakteryzowały się podregiony w regionie warszawskim stołecznym – wskaźnik dyspersji¹⁰ wyniósł 40,8%, podobnie jak w 2018 roku (w 2017 roku – 41,0%), a najmniejszym zróżnicowaniem podregiony w regionie lubuskim – wskaźnik dyspersji¹⁰ wyniósł 0,8% (w 2018 roku – 1,3%, a w 2017 roku – 1,1%).

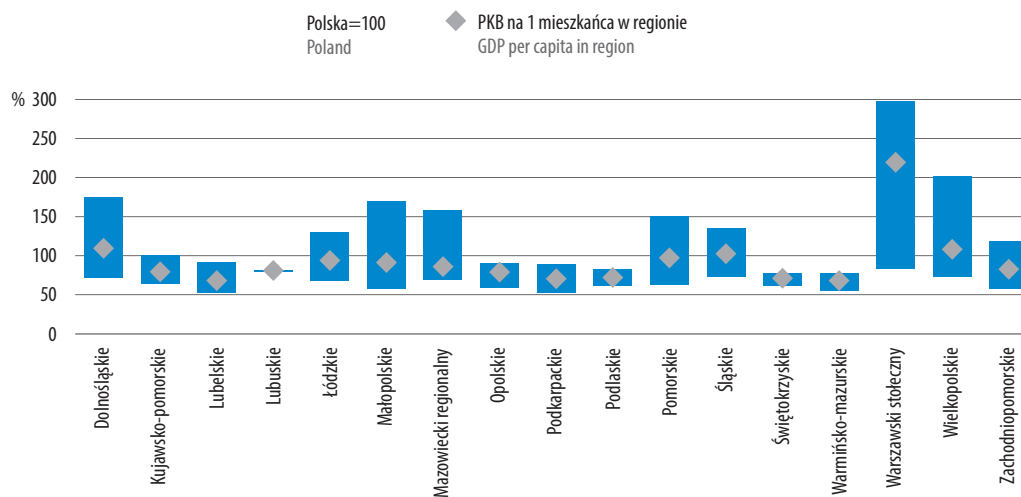
¹⁰Patrz uwagi metodyczne – podstawowe pojęcia na str. 53.

Level of GDP per capita in the years 2017–2019 in the subregions' breakdown was characterised by a considerably greater diversity than in the regions breakdown. Indicator of dispersion¹⁰ of GDP per capita calculated at the subregions' level for Poland, in the years 2017–2019, had increased steadily and amounted to 35.9% in 2019 (in 2018 – 35.4%, and in 2017 – 35.0%). At the same time, considerable diversity of GDP per capita dispersion indicators¹⁰, calculated at the subregions' level for individual regions was noted. In 2019, subregions of Warszawski stołeczny region were characterised by the highest diversity, taking into account GDP per capita – dispersion indicator¹⁰ amounted to 40.8%, similarly as in 2018 (in 2017 – 41.0%), whereas subregions of Lubuskie region were characterized by the lowest diversity – indicator of dispersion¹⁰ amounted to 0.8% (in 2018 – 1.3%, in 2017 – 1.1%).

¹⁰See methodological notes – basic concepts on page 53.

Wykres 4. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według regionów w 2019 r. (ceny bieżące)

Graph 4. Gross domestic product per capita by regions in 2019 (current prices)

U w a g a. Słupki przedstawiają dla każdego regionu rozpiętość PKB na 1 mieszkańca w podregionach.
N o t e. Bars show spread of GDP per capita in subregions for each region.

W tabeli 3 zestawione zostały dane o PKB dla 6 miast – Krakowa, Łodzi, Poznania, Szczecina, Warszawy i Wrocławia, będących podregionami (poziom NUTS 3 w podziale statystycznym Polski).

In the table 3 data on GDP are presented for the following 6 cities – Kraków, Łódź, Poznań, Szczecin, Warszawa and Wrocław, constituting subregions (NUTS 3 level in the statistical division of Poland).

Tabela 3. Produkt krajowy brutto w wybranych podregionach – miastach stanowiących jednostki NUTS 3 w 2019 r. (ceny bieżące)

Table 3. Gross domestic product in selected subregions – cities corresponding to the NUTS 3 level in 2019 (current prices)

Podregiony Subregions	Ogółem Total				Na 1 mieszkańca Per capita			
	w mln zł in million PLN	lokata position	w % ogółem in % of total	w % ogółem regionu in % of region's total	w zł in PLN	lokata position	Polska=100 Poland=100	region=100 region=100
m. Kraków	78639	2	3,4	42,2	101491	4	169,9	185,6
m. Łódź	53255	8	2,3	38,5	78008	9	130,6	138,8
m. Poznań	64742	5	2,8	28,6	120833	2	202,3	186,6
m. Szczecin	28309	29	1,2	33,7	70409	13	117,9	142,3
m.st. Warszawa	316308	1	13,8	78,5	177370	1	296,9	135,1
m. Wrocław	66958	4	2,9	35,3	104360	3	174,7	159,6

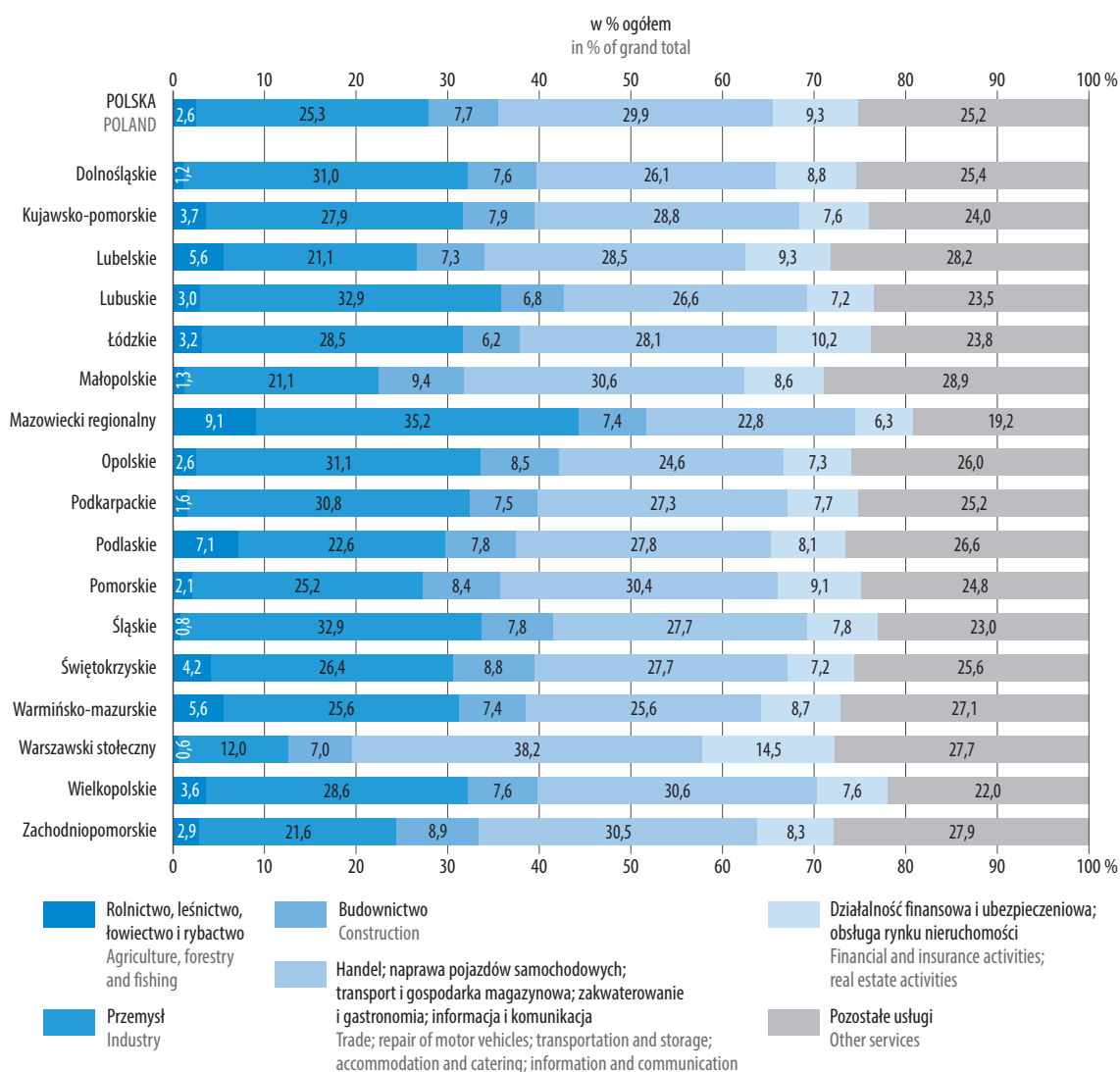
Wartość dodana brutto według rodzajów działalności

Gross value added by kind of activity

W 2019 roku we wszystkich regionach wystąpił wzrost udziału jednostek prowadzących działalność finansową i ubezpieczeniową; obsługę rynku nieruchomości w tworzeniu wartości dodanej brutto w porównaniu z 2018 rokiem. Natomiast w odniesieniu do 2017 roku we wszystkich regionach odnotowano wzrost udziału budownictwa oraz spadek udziału rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa.

In 2019, in all regions an increase of share of entities engaged in financial and insurance activities; real estate activities in generation of gross value added was observed in comparison to 2018. Whereas compared to 2017, also in all regions an increase of construction's share as well as a decrease of the share of entities conducting activity in agriculture, forestry and fishing were noted.

Wykres 5. Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności i regionów w 2019 r. (ceny bieżące)
Graph 5. Structure of gross value added by kind of activity and regions in 2019 (current prices)

W 2019 roku 29,9% krajowej wartości dodanej brutto wypracowały podmioty prowadzące działalność w usługach, obejmujących **handel; naprawę pojazdów samochodowych; transport i gospodarkę magazynową; zakwaterowanie i gastronomię; informację i komunikację** – podobnie jak w 2018 roku oraz więcej o 0,4 p. proc. w porównaniu z 2017 rokiem. W poszczególnych regionach udział tych jednostek w generowaniu wartości dodanej brutto w 2019 roku kształtował się na poziomie od 22,8% w regionie mazowieckim regionalnym do 38,2% w regionie warszawskim stołecznym (w 2017 roku od 23,2% do 37,9% w tych samych regionach). W 2019 roku wyższym odsetkiem handlu; napraw pojazdów samochodowych; transportu i gospodarki magazynowej; zakwaterowania i gastronomii; informacji i komunikacji niż przeciętna w kraju – oprócz regionu warszawskiego stołecznego – charakteryzowały się także regiony: małopolski, wielkopolski, zachodniopomorski i pomorski. Regiony o udziałach jednostek handlu; napraw pojazdów samochodowych; transportu i gospodarki magazynowej; zakwaterowania i gastronomii; informacji i komunikacji w tworzeniu wartości dodanej brutto przekraczających średnią krajową w 2019 roku przedstawiono w tablicy 4.

In 2019, entities engaged in activities in the area of services covering **trade; repair of motor vehicles; transportation and storage; accommodation and catering; information and communication** generated 29.9% of the national gross value added (similarly as in 2018) and by 0.4 pp more than in 2017. In 2019, in the individual regions, the share of these entities in the generation of gross value added ranged between 22.8% in Mazowiecki regionalny region and 38.2% in Warszawski stołeczny region (in 2017 from 23.2% to 37.9% in the same regions). In 2019, the share of trade; repair of motor vehicles; transportation and storage; accommodation and catering; information and communication higher than the national average, apart from Warszawski stołeczny region, was also noted in the following regions: Małopolskie, Wielkopolskie, Zachodniopomorskie and Pomorskie. The regions with the shares of entities engaged in trade; repair of motor vehicles; transportation and storage; accommodation and catering; information and communication in the generation of gross value added exceeding the national average in 2019 are presented in the table 4.

Tablica 4. Udział handlu; napraw pojazdów samochodowych; transportu i gospodarki magazynowej; zakwaterowania i gastronomii; informacji i komunikacji w tworzeniu wartości dodanej brutto

Table 4. Share of trade; repair of motor vehicles; transportation and storage; accommodation and catering; information and communication in the generation of gross value added

Regiony Regions	2017	2018		2019
		w %	in %	
POLSKA POLAND	29,5	29,9		29,9
Warszawski stołeczny	37,9	38,3		38,2
Małopolskie	30,3	30,8		30,6
Wielkopolskie	30,3	30,4		30,6
Zachodniopomorskie	29,8	30,2		30,5
Pomorskie	29,7	30,2		30,4

W przekroju regionów w 2019 roku w porównaniu z 2018 rokiem w 9 regionach odnotowano spadek udziału jednostek prowadzących działalność w handlu; naprawach pojazdów samochodowych; transporcie i gospodarce magazynowej; zakwaterowaniu i gastronomii; informacji i komunikacji w generowaniu wartości dodanej brutto – od 0,1 p. proc. w regionach: dolnośląskim, lubuskim, opolskim i warszawskim stołecznym do 0,8 p. proc. w regionie mazowieckim regionalnym. Wzrost udziału omawianych jednostek wystąpił w 8 regionach: od 0,1 p. proc. w regionach: kujawsko-pomorskim, łódzkim i podkarpackim do 0,4 p. proc. w regionie warmińsko-mazurskim. W porównaniu z 2017 rokiem w 12 regionach wystąpił wzrost udziału omawianych jednostek – od 0,1 p. proc. w regionach: kujawsko-pomorskim i lubelskim do 1,3 p. proc. w regionie warmińsko-mazurskim. Spadek udziału omawianych jedno-

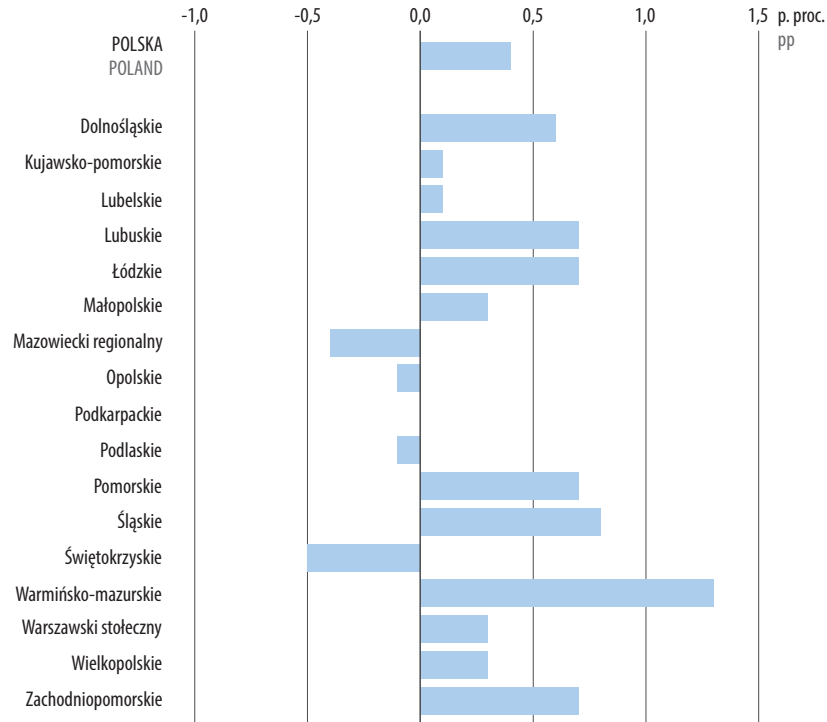
In the regions' breakdown, in 2019 compared to 2018, in 9 regions a decrease of share of entities engaged in trade; repair of motor vehicles; transportation and storage; accommodation and catering; information and communication in the generation of gross value added was noted – from 0.1 pp in Dolnośląskie, Lubuskie, Opolskie and Warszawski stołeczny regions to 0.8 pp in Mazowiecki regionalny region. An increase of share of discussed entities was noted in 8 regions: from 0.1 pp in Kujawsko-pomorskie, Łódzkie and Podkarpackie regions to 0.4 pp in Warmińsko-mazurskie region. Compared to 2017 an increase of shares of discussed entities was recorded in 12 regions – from 0.1 pp in Kujawsko-pomorskie and Lubelskie regions to 1.3 pp in Warmińsko-mazurskie region. A decrease of share of discussed entities was noted in 4 regions: from 0.1 pp in the regions: Opolskie and Podlaskie to 0.5 pp in Świętokrzy-

stek odnotowano w 4 regionach – od 0,1 p. proc. w regionach: opolskim i podlaskim do 0,5 p. proc. w regionie świętokrzyskim. Natomiast w regionie podkarpackim ich udział nie zmienił się.

skie region. Whereas in Podkarpackie region their share did not change.

Wykres 6. Zmiany udziału handlu; napraw pojazdów samochodowych; transportu i gospodarki magazynowej; zakwaterowania i gastronomii; informacji i komunikacji w tworzeniu wartości dodanej brutto regionów w 2019 r. w porównaniu z 2017 r.

Graph 6. Changes of share of trade; repair of motor vehicles; transportation and storage; accommodation and catering; information and communication in generating regions' gross value added in 2019 in comparison with 2017

W 2019 roku jednostki prowadzące działalność w **przemysle** wytworzyły 25,3% krajowej wartości dodanej brutto. W porównaniu z 2018 rokiem odnotowano spadek udziału przemysłu w generowaniu wartości dodanej brutto o 0,5 p. proc., a w stosunku do 2017 roku o 0,8 p. proc. W przekroju regionów w 2019 roku zaobserwowano znaczne zróżnicowanie udziału przemysłu – od 12,0% w regionie warszawskim stołecznym do 35,2% w regionie mazowieckim regionalnym (w 2017 roku od 12,7% w regionie warszawskim stołecznym do 34,9% w regionie śląskim).

In 2019, entities engaged in **industry** generated 25.3% of the national gross value added. The share of industry in the generation of gross value added decreased by 0.5 pp in comparison with 2018 and by 0.8 pp in comparison with 2017. In the regions' breakdown, in 2019, a significant variation of the share of industry was observed – from 12.0% in Warszawski stołeczny region to 35.2% in Mazowiecki regionalny region (in 2017 from 12.7% in Warszawski stołeczny region to 34.9% in Śląskie region).

W tablicy 5 zestawiono regiony, w których udział jednostek przemysłowych w tworzeniu wartości dodanej brutto w 2019 roku przewyższał przeciętną w kraju.

The regions with the shares of industrial entities in the generation of gross value added exceeding the national average in 2019 are presented in the table 5.

Tablica 5. Udział przemysłu w tworzeniu wartości dodanej brutto

Table 5. Share of industry in the generation of gross value added

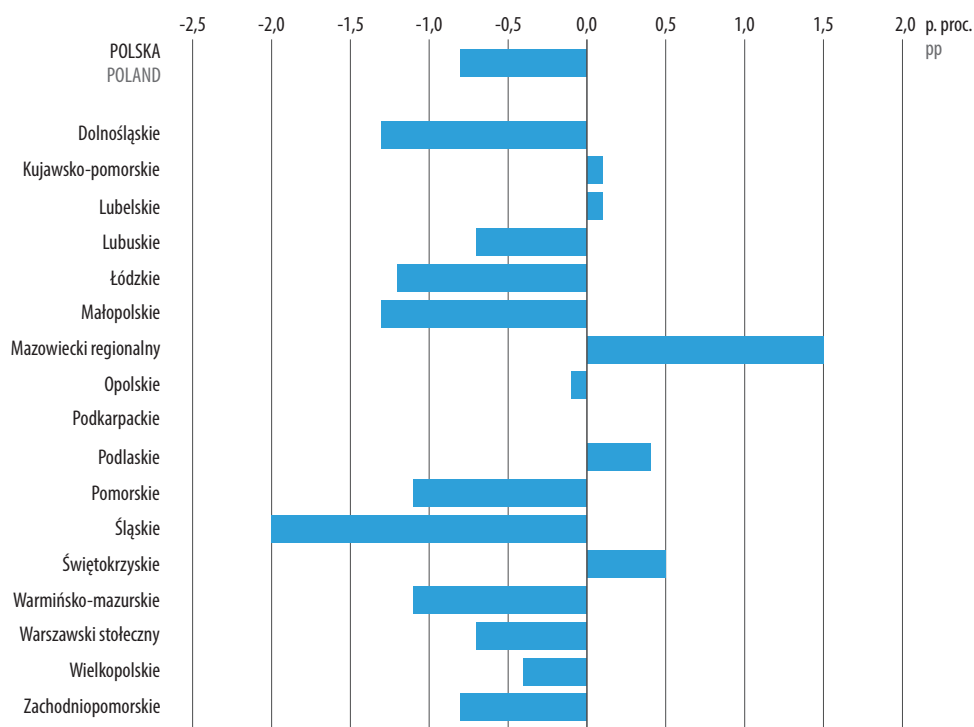
Regiony Regions	2017	2018		2019
		w %	in %	
POLSKA POLAND	26,1		25,8	25,3
Mazowiecki regionalny	33,7		34,3	35,2
Lubuskie	33,6		33,2	32,9
Śląskie	34,9		34,3	32,9
Opolskie	31,2		31,6	31,1
Dolnośląskie	32,3		31,2	31,0
Podkarpackie	30,8		31,1	30,8
Wielkopolskie	29,0		28,8	28,6
Łódzkie	29,7		28,9	28,5
Kujawsko-pomorskie	27,8		28,6	27,9
Świętokrzyskie	25,9		26,6	26,4
Warmińsko-mazurskie	26,7		26,1	25,6

W 2019 roku w porównaniu z 2018 rokiem w 14 regionach odnotowano spadek udziału jednostek przemysłowych w tworzeniu wartości dodanej brutto – od 0,2 p. proc. w regionach: dolnośląskim, świętokrzyskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim do 1,4 p. proc. w regionie śląskim. Wzrost udziału omawianych jednostek wystąpił w regionach: lubelskim i mazowieckim regionalnym (odpowiednio o 0,4 i 0,9 p. proc.). Natomiast w regionie podlaskim ich udział nie zmienił się. W porównaniu z 2017 rokiem spadek udziału przemysłu odnotowano w 11 regionach – od 0,1 p. proc. w regionie opolskim do 2,0 p. proc. w regionie śląskim. Wzrost udziału omawianych jednostek wystąpił w 5 regionach – od 0,1 p. proc. w regionach: kujawsko-pomorskim i lubelskim do 1,5 p. proc. w regionie mazowieckim regionalnym. Natomiast w regionie podkarpackim udział tych jednostek pozostał bez zmian.

In 2019, in comparison with 2018, a decrease in the share of industry in the generation of gross value added was recorded in 14 regions – from 0.2 pp in the following regions: Dolnośląskie, Świętokrzyskie, Wielkopolskie and Zachodniopomorskie to 1.4 pp in Śląskie region. An increase of discussed entities' share was noted in Lubelskie and Mazowiecki regionalny regions (by 0.4 and by 0.9 pp respectively). Whereas in Podlaskie region their share did not change. In comparison with 2017, a decrease of the share of industry was noted in 11 regions – from 0.1 pp in Opolskie region to 2.0 pp in Śląskie region. An increase of shares of the discussed entities was noted in 5 regions – from 0.1 pp in Kujawsko-pomorskie and Lubelskie regions to 1.5 pp in Mazowiecki regionalny region. Whereas in Podkarpackie region the share of these entities remained the same.

Wykres 7. Zmiany udziału przemysłu w tworzeniu wartości dodanej brutto regionów w 2019 r. w porównaniu z 2017 r.

Graph 7. Changes of share of industry in generating regions' gross value added in 2019 in comparison with 2017

W 2019 roku jednostki prowadzące działalność w zakresie **pozostałych usług** (w tym administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne) wypracowały 25,2% krajowej wartości dodanej brutto – więcej o 0,3 p. proc. niż w 2018 roku oraz o 0,2 p. proc. niż w 2017 roku. Największy udział pozostałych usług w 2019 roku charakteryzował region małopolski – 28,9%, a najmniejszy region mazowiecki regionalny – 19,2% (w 2017 roku odpowiednio 28,8% i 19,1%).

In 2019, entities engaged in **other services** (including public administration and defence; compulsory social security) generated 25.2% of the national gross value added – by 0.3 pp more than in 2018 and by 0.2 pp in comparison with 2017. In 2019, Małopolskie region was characterized by the highest share of other services – 28.9%, while Mazowiecki regionalny region was marked by the smallest share – 19.2% (in 2017 – 28.8% and 19.1% respectively).

Tablica 6 przedstawia regiony, w których udział pozostałych usług w tworzeniu wartości dodanej brutto w 2019 roku przekraczał średnią krajową.

The regions with the shares of other services in the generation of gross value added exceeding the national average in 2019 are presented in the table 6.

Tablica 6. Udział pozostałych usług w tworzeniu wartości dodanej brutto

Table 6. Share of other services in the generation of gross value added

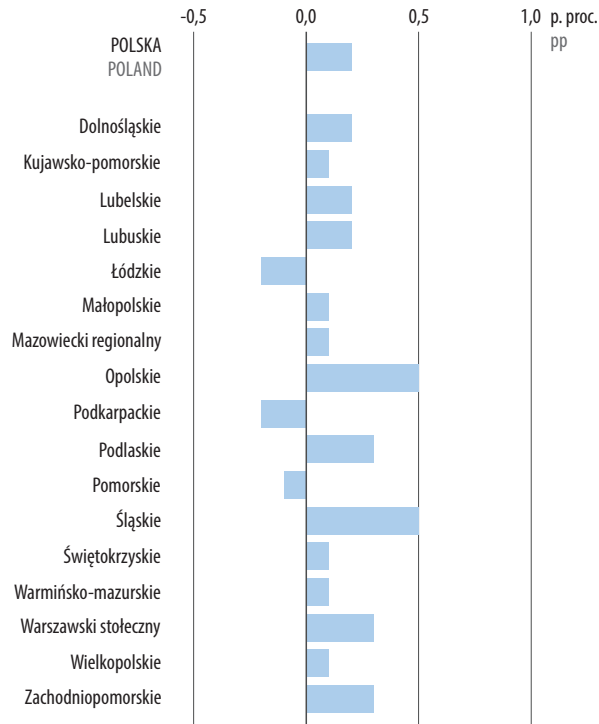
Regiony Regions	2017	2018	2019
		w % in %	
POLSKA POLAND	25,0	24,9	25,2
Małopolskie	28,8	28,4	28,9
Lubelskie	28,0	28,3	28,2
Zachodniopomorskie	27,6	27,9	27,9
Warszawski stołeczny	27,4	27,5	27,7
Warmińsko-mazurskie	27,0	27,0	27,1
Podlaskie	26,3	26,7	26,6
Opolskie	25,5	25,3	26,0
Świętokrzyskie	25,5	25,2	25,6
Dolnośląskie	25,2	25,0	25,4

W przekroju regionów w 2019 roku w porównaniu z 2018 rokiem w 11 regionach odnotowano wzrost udziału jednostek prowadzących działalność w zakresie pozostałych usług w tworzeniu wartości dodanej brutto – od 0,1 p. proc. w regionach: mazowieckim regionalnym, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim do 0,7 p. proc. w regionie opolskim. W 4 regionach wystąpił spadek udziału omawianych jednostek – o 0,1 p. proc. w regionach: lubelskim, łódzkim, podlaskim i pomorskim. Natomiast w pozostałych 2 regionach: podkarpackim i zachodniopomorskim udział tych jednostek pozostał bez zmian. W porównaniu z 2017 rokiem w 14 regionach odnotowano wzrost udziału jednostek prowadzących działalność w zakresie pozostałych usług – od 0,1 p. proc. w regionach: kujawsko-pomorskim, małopolskim, mazowieckim regionalnym, świętokrzyskim, warmińsko-mazurskim i wielkopolskim do 0,5 p. proc. w regionach: opolskim i śląskim. Natomiast spadek udziału tych jednostek wystąpił w 3 regionach – od 0,1 p. proc. w regionie pomorskim do 0,2 p. proc. w regionach: łódzkim i podkarpackim.

In the regions' breakdown, in 2019 in comparison with 2018, an increase in the share of entities conducting activity in the field of other services in the generation of gross value added was noted in 11 regions – from 0.1 pp in Mazowiecki regionalny, Warmińsko-mazurskie and Wielkopolskie regions to 0.7 pp in Opolskie region. In 4 regions a decrease of share of discussed entities was noted – by 0.1 pp in the regions: Lubelskie, Łódzkie, Podlaskie and Pomorskie. Whereas in the remaining 2 regions: Podkarpackie and Zachodniopomorskie the share of these entities did not change. In comparison with 2017, in 14 regions an increase of shares of entities conducting activity in other services was noted – from 0.1 pp in Kujawsko-pomorskie, Małopolskie, Mazowiecki regionalny, Świętokrzyskie, Warmińsko-mazurskie and Wielkopolskie regions to 0.5 pp in Opolskie and Śląskie regions. Whereas in 3 regions a decrease of these entities' share was recorded – from 0.1 pp in Pomorskie region to 0.2 pp in Łódzkie and Podkarpackie regions.

Wykres 8. Zmiany udziału pozostałych usług w tworzeniu wartości dodanej brutto regionów w 2019 r. w porównaniu z 2017 r.

Graph 8. Changes of share of other services in generating regions' gross value added in 2019 in comparison with 2017

Jednostki prowadzące **działalność finansową i ubezpieczeniową; obsługę rynku nieruchomości** w 2019 roku wypracowały 9,3% krajowej wartości dodanej brutto – więcej o 0,5 p. proc. niż w 2018 roku oraz o 0,3 p. proc. w porównaniu z 2017 rokiem. W poszczególnych regionach udział jednostek prowadzących działalność finansową i ubezpieczeniową; obsługę rynku nieruchomości w tworzeniu wartości dodanej brutto w 2019 roku kształtował się na poziomie od 6,3% w regionie mazowieckim regionalnym do 14,5% w regionie warszawskim stołecznym (w 2017 roku od 6,1% do 14,5% w tych samych regionach). W 2019 roku udział omawianych jednostek w tworzeniu wartości dodanej brutto przekraczający średnią krajową odnotowano w dwóch regionach: warszawskim stołecznym i łódzkim.

W 2019 roku w porównaniu z 2018 rokiem we wszystkich regionach wystąpił wzrost udziału jednostek prowadzących działalność finansową i ubezpieczeniową; obsługę rynku nieruchomości w tworzeniu wartości dodanej brutto – od 0,1 p. proc. w regionach: lubuskim i podlaskim do 0,8 p. proc. w regionie warszawskim stołecznym. W porównaniu z 2017 rokiem w 12 regionach wystąpił wzrost udziału omawianych jednostek – od 0,1 p. proc. w regionach: kujawsko-pomorskim, lubelskim i zachodniopomorskim do 1,2 p. proc. w regionie łódzkim. Natomiast

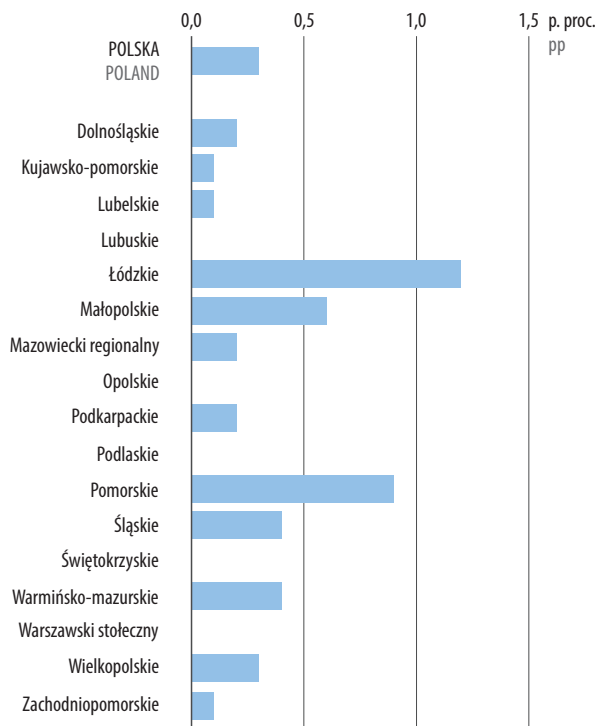
In 2019, entities engaged in **financial and insurance activities; real estate activities** generated 9.3% of the national gross value added – by 0.5 pp more than in 2018 and by 0.3 pp more in comparison with 2017. In the individual regions, the share of entities acting in the field of financial and insurance activities; real estate activities in the generation of gross value added in 2019 ranged between 6.3% in Mazowiecki regionalny region and 14.5% in Warszawski stołeczny region (in 2017 from 6.1% to 14.5% in the same regions). In 2019, the share of discussed entities in the generation of gross value added exceeding national average was noted in two regions: Warszawski stołeczny and Łódzkie.

In 2019, in comparison to 2018, an increase in the share of financial and insurance activities; real estate activities entities in the generation of gross value added was observed in all regions – from 0.1 pp in the following regions: Lubuskie and Podlaskie to 0.8 pp in Warszawski stołeczny region. Compared to 2017, in 12 regions an increase of shares of discussed entities was noted – from 0.1 pp in Kujawsko-pomorskie, Lubelskie and Zachodniopomorskie regions to 1.2 pp in Łódzkie region. Whereas in the 5 remaining regions: Lubuskie, Opolskie, Podlaskie, Świętokrzyskie and Warszawski

w pozostałych 5 regionach: lubuskim, opolskim, podlaskim, świętokrzyskim i warszawskim stołecznym ich udział nie zmienił się. stołeczny their share did not changed.

Wykres 9. Zmiany udziału działalności finansowej i ubezpieczeniowej; obsługi rynku nieruchomości w tworzeniu wartości dodanej brutto regionów w 2019 r. w porównaniu z 2017 r.

Graph 9. Changes of share of financial and insurance activities; real estate activities in generating regions' gross value added in 2019 in comparison with 2017

Jednostki prowadzące działalność w **budownictwie** w 2019 roku wytworzyły 7,7% krajowej wartości dodanej brutto – mniej o 0,2 p. proc. niż w 2018 roku oraz więcej o 0,4 p. proc. w porównaniu z 2017 rokiem. W przekroju regionów w 2019 roku udział jednostek budowlanych w generowaniu wartości dodanej brutto kształtował się na poziomie od 6,2% w regionie łódzkim do 9,4% w regionie małopolskim (w 2017 roku od 5,9% do 8,8% w tych samych regionach).

In 2019, entities active in **construction** generated 7.7% of the national gross value added – by 0.2 pp less than in 2018 and by 0.4 pp more in comparison with 2017. In the regions' breakdown in 2019, the share of units engaged in construction in the generation of gross value added ranged from 6.2% in Łódzkie region to 9.4% in Małopolskie region (in 2017 from 5.9% to 8.8% in the same regions).

Regiony o udziałach jednostek budowlanych w tworzeniu wartości dodanej brutto przekraczających średnią krajową w 2019 roku zestawiono w tablicy 7.

The regions with the shares of construction in the generation of gross value added exceeding the national average in 2019 are presented in the table 7.

Tablica 7. Udział budownictwa w tworzeniu wartości dodanej brutto

Table 7. Share of construction in the generation of gross value added

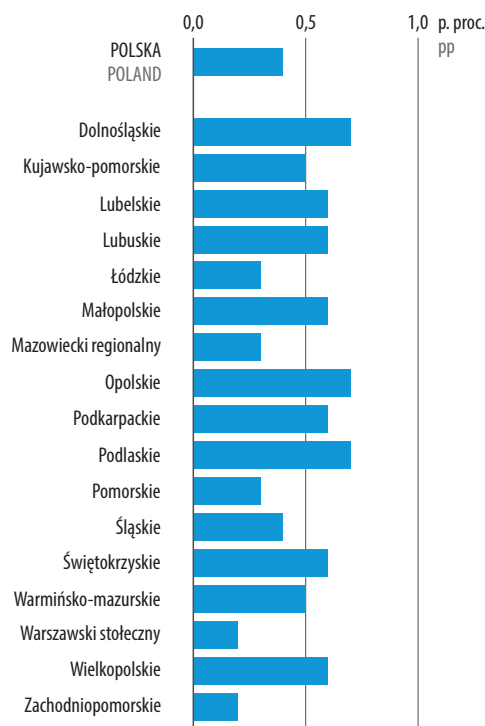
Regiony Regions	2017	2018		2019
		w %	in %	
POLSKA POLAND	7,3	7,9		7,7
Małopolskie	8,8	9,5		9,4
Zachodniopomorskie	8,7	9,3		8,9
Świętokrzyskie	8,2	9,0		8,8
Opolskie	7,8	8,5		8,5
Pomorskie	8,1	8,5		8,4
Kujawsko-pomorskie	7,4	8,0		7,9
Śląskie	7,4	8,0		7,8
Podlaskie	7,1	7,7		7,8

W 2019 roku w porównaniu z 2018 rokiem w 13 regionach odnotowano spadek udziału budownictwa w generowaniu wartości dodanej brutto – od 0,1 p. proc. w regionach: kujawsko-pomorskim, łódzkim, małopolskim, podkarpackim i pomorskim do 0,4 p. proc. w regionach: warszawskim stołecznym i zachodniopomorskim. W 3 regionach: dolnośląskim, lubuskim i opolskim ich udział nie zmienił się. Natomiast wzrost udziału budownictwa wystąpił w regionie podlaskim – o 0,1 p. proc. W porównaniu z 2017 rokiem wystąpił wzrost udziału jednostek budowlanych we wszystkich regionach – od 0,2 p. proc. w regionach: warszawskim stołecznym i zachodniopomorskim do 0,7 p. proc. w regionach: dolnośląskim, opolskim i podlaskim.

In 2019, in comparison to 2018, in 13 regions a decrease of construction share in the generation of gross value added was recorded – from 0.1 pp in Kujawsko-pomorskie, Łódzkie, Małopolskie, Podkarpackie and Pomorskie regions to 0.4 pp in Warszawski stołeczny and Zachodniopomorskie regions. In the 3 regions: Dolnośląskie, Lubuskie and Opolskie their share did not change. Whereas an increase of construction share was noted in Podlaskie region – by 0.1 pp. In comparison to 2017, an increase of construction entities' share was noted in all regions – from 0.2 pp in Warszawski stołeczny and Zachodniopomorskie regions to 0.7 pp in Dolnośląskie, Opolskie and Podlaskie regions.

Wykres 10. Zmiany udziału budownictwa w tworzeniu wartości dodanej brutto regionów w 2019 r. w porównaniu z 2017 r.

Graph 10. Changes of share of construction in generating regions' gross value added in 2019 in comparison with 2017

Udział **rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa** w generowaniu krajowej wartości dodanej brutto w 2019 roku wyniósł 2,6%, podobnie jak w 2018 roku oraz mniej o 0,6 p. proc. w porównaniu z 2017 rokiem. W poszczególnych regionach udziały jednostek prowadzących działalność w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie były w 2019 roku znacznie zróżnicowane – od 0,6% w regionie warszawskim stołecznym do 9,1% w regionie mazowieckim regionalnym (w 2017 roku od 0,7% do 10,8% w tych samych regionach).

In 2019, the share of **agriculture, forestry and fishing** in the generation of the national gross value added amounted to 2.6% – similarly as in 2018 and by 0.6 pp less as compared to 2017. In 2019, in the individual regions, the shares of entities conducting activity in the range of agriculture, forestry and fishing were significantly differentiated – from 0.6% in Warszawski stołeczny region to 9.1% in Mazowiecki regionalny region (in 2017 from 0.7% to 10.8% in the same regions).

W tablicy 8 zestawiono regiony, w których udział rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa w tworzeniu wartości dodanej brutto w 2019 roku przewyższał średnią krajową.

The regions with the share of agriculture, forestry and fishing in the generation of gross value added exceeding the national average in 2019 are presented in the table 8.

Tablica 8. Udział rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa w tworzeniu wartości dodanej brutto

Table 8. Share of agriculture, forestry and fishing in the generation of gross value added

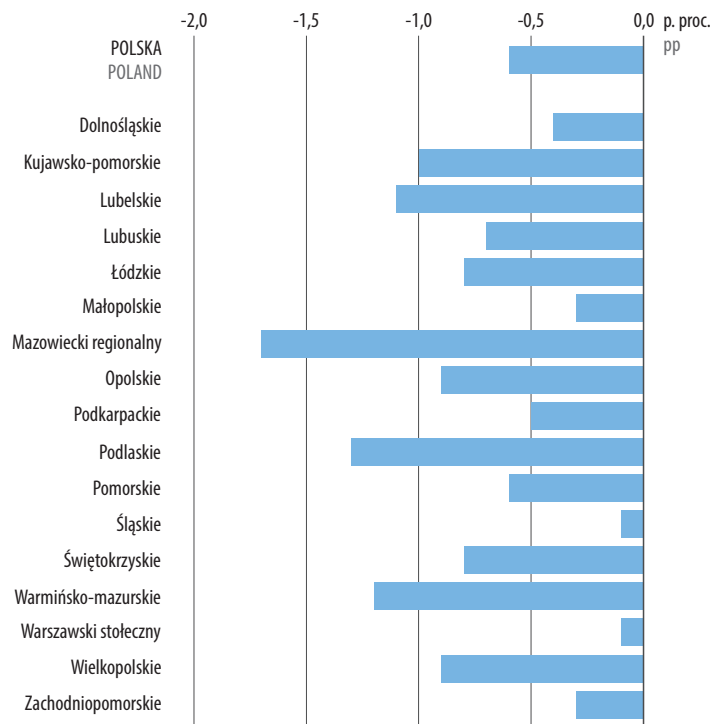
Regiony Regions	2017	2018		2019
		w %	in %	
POLSKA POLAND	3,2	2,6		2,6
Mazowiecki regionalny	10,8	9,5		9,1
Podlaskie	8,4	6,9		7,1
Lubelskie	6,7	5,6		5,6
Warmińsko-mazurskie	6,8	5,7		5,6
Świętokrzyskie	5,0	4,3		4,2
Kujawsko-pomorskie	4,7	3,8		3,7
Wielkopolskie	4,5	3,6		3,6
Łódzkie	4,0	3,1		3,2
Lubuskie	3,7	2,9		3,0
Zachodniopomorskie	3,2	2,7		2,9

W 2019 roku w porównaniu z 2018 rokiem w 7 regionach wystąpił spadek udziału jednostek prowadzących działalność w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie w tworzeniu wartości dodanej brutto – od 0,1 p. proc. w regionach: kujawsko-pomorskim, podkarpackim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim do 0,4 p. proc. w regionie mazowieckim regionalnym. Wzrost udziału omawianych jednostek wystąpił w 5 regionach – od 0,1 p. proc. w regionach: lubuskim, łódzkim i śląskim do 0,2 p. proc. w regionach: podlaskim i zachodniopomorskim. Natomiast w pozostałych 5 regionach: lubelskim, małopolskim, pomorskim, warszawskim stołecznym i wielkopolskim udział tych jednostek pozostał bez zmian. W porównaniu z 2017 rokiem spadek udziału rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa wystąpił we wszystkich regionach – od 0,1 p. proc. w regionach: śląskim i warszawskim stołecznym do 1,7 p. proc. w regionie mazowieckim regionalnym.

In 2019, in comparison with 2018, a decrease of the share of entities conducting activity in the field of agriculture, forestry and fishing in the generation of gross value added was recorded in 7 regions – from 0.1 pp in Kujawsko-pomorskie, Podkarpackie, Świętokrzyskie and Warmińsko-mazurskie regions to 0.4 pp in Mazowiecki regionalny region. An increase of share of discussed entities was noted in 5 regions – from 0.1 pp in Lubuskie, Łódzkie and Śląskie regions to 0.2 pp in Podlaskie and Zachodniopomorskie regions. Whereas in the 5 remaining regions: Lubelskie, Małopolskie, Pomorskie, Warszawski stołeczny and Wielkopolskie the shares of these entities did not change. In comparison with 2017, a decrease of share of agriculture, forestry and fishing was observed in all regions – from 0.1 pp in Śląskie and Warszawski stołeczny regions to 1.7 pp in Mazowiecki regionalny region.

Wykres 11. Zmiany udziału rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa w tworzeniu wartości dodanej brutto regionów w 2019 r. w porównaniu z 2017 r.

Graph 11. Changes of share of agriculture, forestry and fishing in generating regions' gross value added in 2019 in comparison with 2017

Dochody sektora gospodarstw domowych

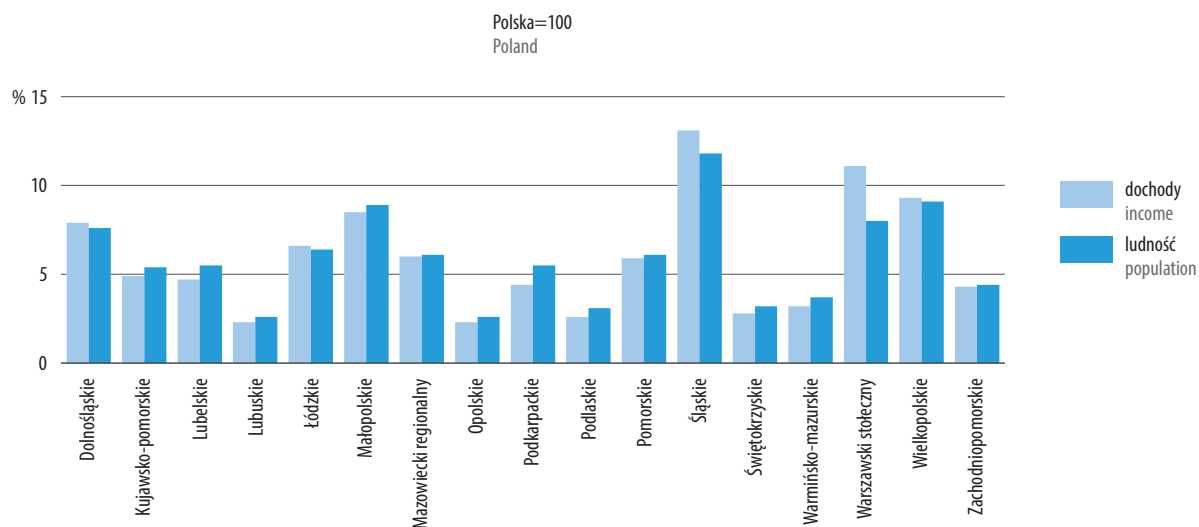
Income of the households sector

Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w 2019 roku wyniosły 1 341 215 mln zł i były wyższe w porównaniu z 2018 rokiem o 7,7% oraz w odniesieniu do 2017 roku o 13,0%. Realne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w 2019 roku wzrosły o 5,2% w porównaniu z 2018 rokiem (w 2018 roku o 3,2% w porównaniu z 2017 rokiem). W przekroju regionów realny wzrost dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w porównaniu z 2018 rokiem odnotowano we wszystkich regionach – od 2,9% w regionie świętokrzyskim do 7,8% w regionie warszawskim stołecznym (w 2018 roku w porównaniu z 2017 rokiem – od 1,0% w regionie wielkopolskim do 4,5% w regionie podkarpackim).

Gross nominal disposable income in the households sector in 2019 amounted to 1 341 215 million PLN and went up by 7.7% in comparison with 2018 and by 13.0% compared to 2017. Gross real disposable income in the households sector in 2019 increased by 5.2% in comparison with 2018 (in 2018 by 3.2% compared to 2017). In the regions' breakdown, a real growth of gross disposable income in the households sector in comparison to 2018 was noted in all regions – from 2.9% in Świętokrzyskie region to 7.8% in Warszawski stołeczny region (in 2018 compared to 2017 – from 1.0% in Wielkopolskie region to 4.5% in Podkarpackie region).

Wykres 12. Porównanie nominalnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych oraz ludności w przekroju regionów w 2019 r.

Graph 12. Comparison between gross nominal disposable income in the households sector and population in regions' breakdown in 2019

W latach 2017–2019 największe udziały w dochodach do dyspozycji brutto sektora gospodarstw domowych miały regiony: śląski i warszawski stołeczny – w 2019 roku odpowiednio 13,1% i 11,1% (w 2018 roku – 13,1% i 10,8%, w 2017 roku – 13,0% i 10,9%). Łącznie ich udział w 2019 roku wyniósł 24,2% dochodów do dyspozycji brutto sektora gospodarstw domowych w kraju (w 2018 roku – podobnie jak w 2017 roku – 23,9%). W grupie regionów o największych udziałach w kraju pod względem wielkości dochodów do dyspozycji brutto sektora gospodarstw domowych

In the years 2017–2019, Śląskie and Warszawski stołeczny regions had the largest shares in the gross disposable income of households sector – in 2019 – 13.1% and 11.1% respectively (in 2018 – 13.1% and 10.8%, in 2017 – 13.0% and 10.9%). In 2019, their share jointly amounted to 24.2% of the national value of gross disposable income of households sector (in 2018 – similarly as in 2017 – 23.9%). In the group of regions with the largest shares as regards scale of gross disposable income of households sector, there were also the following regions: Wielkopolskie, Małopolskie and

były także regiony: wielkopolski, małopolski i dolnośląski. W 2019 roku wymienione pięć regionów uzyskało razem – 49,9% krajowej wielkości dochodów do dyspozycji brutto sektora gospodarstw domowych (w 2018 roku – 49,7%, w 2017 roku – 49,6%), skupiając na swoim terenie 45,4% ludności kraju (w 2018 roku – 45,3%, a w 2017 roku – 45,2%).

W omawianym okresie stała była również grupa regionów o najniższych udziałach (poniżej 4%) w dochodach do dyspozycji brutto sektora gospodarstw domowych w kraju – były to regiony: lubuski, opolski, podlaski, świętokrzyski i warmińsko-mazurski. Ich łączny udział w 2019 roku wyniósł 13,2% krajowej wielkości dochodów do dyspozycji brutto sektora gospodarstw domowych (w 2018 roku – podobnie jak w 2017 roku – 13,4%). Na terenie tych regionów w latach 2018–2019 mieszkało 15,2% ludności kraju (w 2017 roku 15,3%).

Podstawowym elementem kształtującym dochody do dyspozycji brutto sektora gospodarstw domowych są dochody pierwotne brutto. Ich udział w dochodach do dyspozycji brutto sektora gospodarstw domowych (łącznie z podatkami od dochodów i majątku oraz składkami na ubezpieczenia społeczne) w kraju w 2019 roku wyniósł 79,5% (w 2018 roku – 80,3%, a w 2017 roku – 80,1%). W poszczególnych regionach w 2019 roku udziały te kształtowały się na poziomie od 76,4% w regionie śląskim do 85,1% w regionie warszawskim stołecznym (w 2018 roku – od 77,1% do 85,7%, a w 2017 roku – od 76,7% do 85,1% w tych samych regionach). Udziały powyżej przeciętnej odnotowano – oprócz regionu warszawskiego stołecznego – także w regionach: wielkopolskim – 80,9%, dolnośląskim i mazowieckim regionalnym – 80,3% oraz pomorskim – 80,0%.

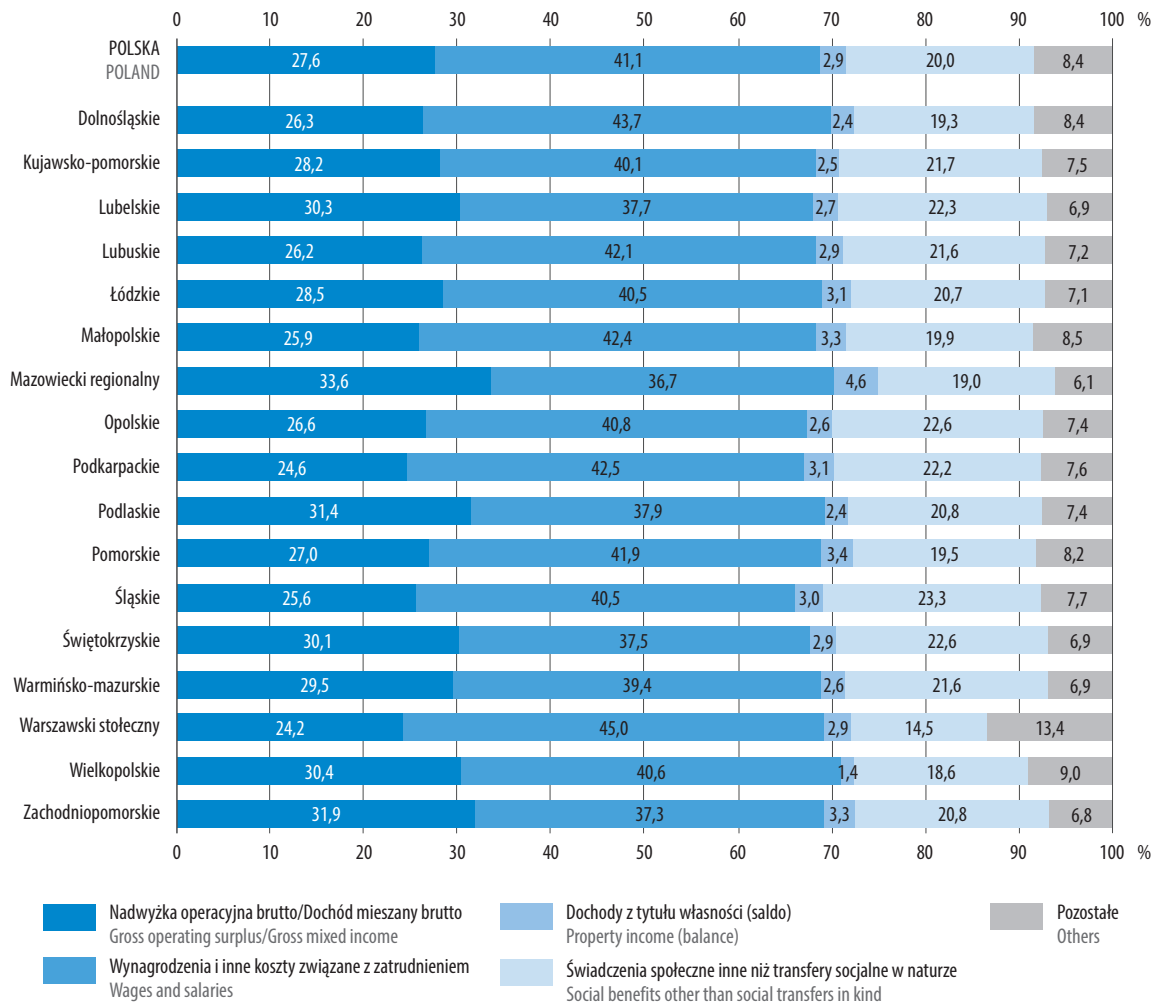
Dolnośląskie. Jointly, above-mentioned five regions in 2019 achieved 49.9% of the national value of gross disposable income of households sector (in 2018 – 49.7%, and in 2017 – 49.6%), concentrating 45.4% of the country's population within their territories (in 2018 – 45.3%, in 2017 – 45.2%).

In the period under discussion, the group of regions with the smallest shares in the national value of gross disposable income of households sector (below 4%) was also constant – there were the following regions: Lubuskie, Opolskie, Podlaskie, Świętokrzyskie and Warmińsko-mazurskie. Their total share in 2019 amounted to 13.2% of the national value of gross disposable income of households sector (in 2018 – similarly as in 2017 – 13.4%). In the years 2018–2019, 15.2% of the country's population lived on the territory of above-mentioned regions (in 2017 – 15.3%).

Gross primary income is a main component creating gross disposable income of households sector. Their share in gross disposable income of households sector (jointly with current taxes on income, wealth, etc. as well as social contributions) in 2019 amounted to 79.5% at the national level (in 2018 – 80.3%, and in 2017 – 80.1%). The shares in the individual regions in 2019 varied between 76.4% in Śląskie region to 85.1% in the Warszawski stołeczny region (in 2018 – from 77.1% to 85.7%, and in 2017 – from 76.7% to 85.1% in the same regions). Apart from Warszawski stołeczny region, the shares above the national average were also recorded in the following regions: Wielkopolskie – 80.9%, Dolnośląskie and Mazowiecki regionalny – 80.3% and Pomorskie – 80.0%.

Wykres 13. Struktura nominalnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych według regionów w 2019 r.

Graph 13. Structure of gross nominal disposable income in the households sector by regions in 2019

Relacja wynagrodzeń i innych dochodów związanych z pracą najemną (łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne płaconymi przez pracowników) do dochodów do dyspozycji brutto sektora gospodarstw domowych (łącznie z podatkami od dochodów i majątku oraz składkami na ubezpieczenia społeczne) w 2019 roku w kraju wyniosła 41,1% (w 2018 roku – 41,2%, a w 2017 roku – 40,0%). W przekroju regionów relacja ta kształtowała się na poziomie od 36,7% w regionie mazowieckim regionalnym do 45,0% w regionie warszawskim stołecznym (w 2018 roku – od 37,3% do 44,5%, a w 2017 roku – od 36,5% do 43,2%, w tych samych regionach).

In 2019, relation of wages and salaries as well as other income connected with hired work (jointly with employees' social contributions) to gross disposable income of households sector (jointly with current taxes on income, wealth, etc. as well as social contributions) amounted to 41.1% at the national level (in 2018 – 41.2%, in 2017 – 40.0%). In the regional breakdown, this relation ranged from 36.7% in Mazowiecki regionalny region to 45.0% in Warszawski stołeczny region (in 2018 – from 37.3% to 44.5%, and in 2017 – from 36.5% to 43.2% in the same regions).

Znaczącym składnikiem dochodów do dyspozycji brutto sektora gospodarstw domowych są świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, pozostałe świadczenia z ubezpieczeń społecznych oraz świadczenia z pomocy społecznej). Udział świadczeń społecznych w dochodach do dyspozycji brutto sektora gospodarstw domowych (łącznie z podatkami od dochodów i majątku oraz składkami na ubezpieczenia społeczne) w 2019 roku w kraju wyniósł 20,0% (w 2018 roku – 19,2%, a w 2017 roku – 19,4%). W poszczególnych regionach udział ten wyniósł od 14,5% w regionie warszawskim stołecznym do 23,3% w regionie śląskim (w 2018 roku – od 14,0% do 22,5%, a w 2017 roku – od 14,5% do 23,0%, w tych samych regionach).

Relacja podatków od dochodów i majątku do dochodów do dyspozycji brutto sektora gospodarstw domowych (obliczanymi łącznie z tymi podatkami oraz ze składkami na ubezpieczenia społeczne) – przedstawiająca obciążenia dochodów sektora gospodarstw domowych na rzecz sektora instytucji rządowych i samorządowych – wyniosła w 2019 roku w kraju 6,6% (w 2018 roku – 6,8%, w 2017 roku – 6,4%). W przekroju regionów zróżnicowanie obciążeń dochodów sektora gospodarstw domowych kształtowało się od 5,0% w regionie lubelskim do 9,6% w regionie warszawskim stołecznym (w 2018 roku – od 5,1% do 10,2%, a w 2017 roku – od 4,8% do 9,6%, w tych samych regionach).

Nominalne dochody do dyspozycji brutto sektora gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w 2019 roku w kraju wyniosły 34 940 zł – w porównaniu z 2018 rokiem wzrosły o 7,8%, a z 2017 rokiem o 13,1%. W ujęciu realnym dochody do dyspozycji brutto sektora gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w 2019 roku były wyższe w porównaniu z 2018 rokiem o 5,3% (w 2018 roku o 3,2% wyższe niż w 2017 roku). W porównaniu z 2018 rokiem we wszystkich regionach realne dochody do dyspozycji brutto sektora gospodarstw domowych na 1 mieszkańca były wyższe – od 3,5% w regionie świętokrzyskim do 6,8% w regionie warszawskim stołecznym. W 2018 roku w porównaniu z 2017 rokiem wzrost realnych dochodów do dyspozycji brutto sektora gospodarstw domowych na 1 mieszkańca odnotowano również we wszystkich regionach – od 0,9% w regionie wielkopolskim do 4,4% w regionach: opolskim i podkarpackim.

Social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, other social insurance benefits and social assistance benefits) are significant element of gross disposable income of households sector. The share of social benefits in gross disposable income of households sector (jointly with current taxes on income, wealth, etc. as well as social contributions) in 2019 amounted to 20.0% at the national level (in 2018 – 19.2%, and in 2017 – 19.4%). In the individual regions this share varied from 14.5% in Warszawski stołeczny region to 23.3% in Śląskie region (in 2018 – from 14.0% to 22.5%, and in 2017 – from 14.5% to 23.0% in the same regions).

The relation between current taxes on income, wealth, etc. and gross disposable income of households sector (calculated jointly with these taxes as well as social security contributions) – illustrating encumbrances of households sector's income in favour of general government sector – in 2019 amounted to 6.6% at the national level (in 2018 – 6.8%, in 2017 – 6.4%). In the regions' breakdown the differentiation of encumbrances of households sector's income varied from 5.0% in Lubelskie region to 9.6% in Warszawski stołeczny region (in 2018 – from 5.1% to 10.2%, and in 2017 – from 4.8% to 9.6% in the same regions).

In 2019, **gross nominal disposable income of households sector per capita** in Poland amounted to 34 940 PLN – in comparison with 2018 went up by 7.8%, and in comparison with 2017 went up by 13.1%. In real terms gross disposable income of households sector per capita in 2019 increased by 5.3% compared to 2018 (in 2018 by 3.2% higher than in 2017). In comparison with 2018, in all regions real gross disposable income of households sector per capita were higher – from 3.5% in Świętokrzyskie region to 6.8% in Warszawski stołeczny region. In 2018, compared to 2017, growth of real disposable income of households sector per capita was also observed in all regions – from 0.9 % in Wielkopolskie region to 4.4% in the following regions: Opolskie and Podkarpackie.

w 2019 roku 28 017 zł, stanowiący 80,2% średniej krajowej (w 2018 roku – 80,5%, a w 2017 roku – 79,6%). Oprócz regionu podkarpackiego, niski poziom tego miernika – poniżej 85% średniej krajowej – odnotowano również w regionie podlaskim – 83,2% (w 2018 roku – 83,8%, a w 2017 roku – 84,0%).

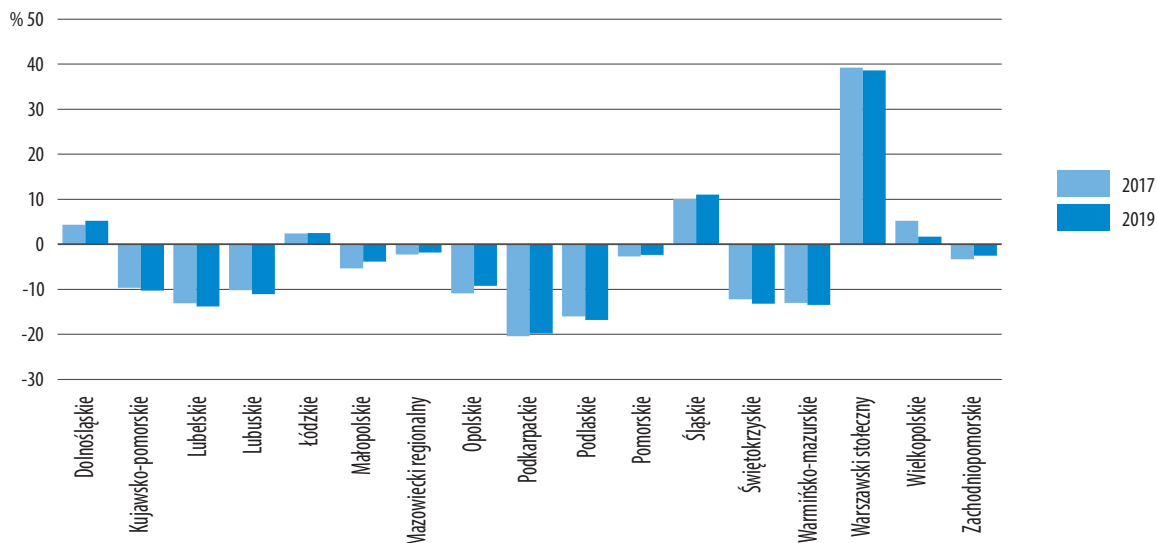
W pozostałych 10 regionach nominalne dochody do dyspozycji brutto sektora gospodarstw domowych na 1 mieszkańca kształtowały się w 2019 roku na poziomie od 86,2% średniej krajowej w regionie lubelskim do 98,2% średniej krajowej w regionie mazowieckim regionalnym (w 2018 roku od 86,4% do 98,9%, a w 2017 roku od 86,9% do 97,7%, w tych samych regionach).

tuting 80.2% of the national average (in 2018 – 80.5%, and in 2017 – 79.6%). Apart from Podkarpackie region, the low level of the indicator – below 85% of the national average – was also recorded in Podlaskie region – 83.2% (in 2018 – 83.8%, and in 2017 – 84.0%).

In 2019, gross nominal disposable income of households sector per capita in the 10 remaining regions ranged from 86.2% of the national average in Lubelskie region to 98.2% of the national average in Mazowiecki regionalny region (in 2018 from 86.4% to 98.9%, and in 2017 from 86.9% to 97.7% in the same regions).

Wykres 14. Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca według regionów – odchylenia względne od przeciętnej wartości w kraju

Graph 14. Gross nominal disposable income in the households sector per capita by regions – relative deviations from the national average value

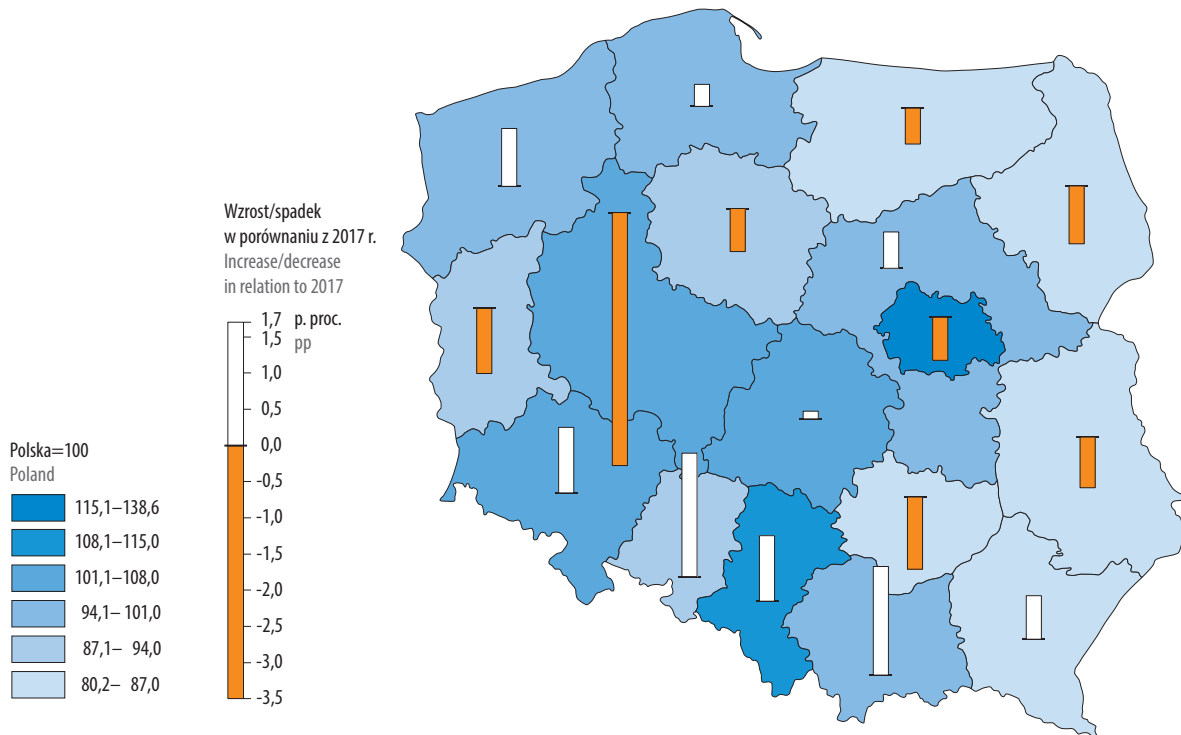

Przeciętne dochody do dyspozycji brutto na 1 mieszkańca regionu podkarpackiego w 2019 roku stanowiły 57,9% dochodów mieszkańca regionu warszawskiego stołecznego (w 2018 roku – 58,8%, a w 2017 roku – 57,2%).

In 2019, average gross disposable income per capita falling to Podkarpackie region constituted 57.9% of income of inhabitant of Warszawski stołeczny region (in 2018 – 58.8%, and in 2017 – 57.2%).

Mapa 5. Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca według regionów w 2019 r. (Polska=100, wzrost/spadek w porównaniu z 2017 r.)

Map 5. Gross nominal disposable income in the households sector per capita by regions in 2019 (Poland=100, increase/decrease in relation to 2017)

Uwagi metodyczne

Uwagi ogólne

Prezentowane w publikacji kategorie makroekonomiczne obliczane w rachunkach regionalnych opracowano zgodnie z zasadami „Europejskiego Systemu Rachunków 2010 (ESA 2010)”, wprowadzonego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26.06.2013, z późn. zm.).

W systemie rachunków regionalnych dla każdego regionu zestawiany jest rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczany jest produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

Dane dotyczące wartości dodanej brutto i produktu krajowego brutto za 2019 rok zawarte w niniejszej publikacji zostały zrewidowane w stosunku do opublikowanych w dniu 31 grudnia 2020 r. i zbilansowane z rocznymi rachunkami narodowymi, opublikowanymi w opracowaniu „Rachunki narodowe według sektorów instytucjonalnych w latach 2016–2019”, dostępnym na stronie [Główny Urząd Statystyczny / Obszary tematyczne / Rachunki narodowe / Roczne rachunki narodowe / Rachunki narodowe według sektorów instytucjonalnych w latach 2016–2019](#).

Dane dotyczące dochodów w sektorze gospodarstw domowych za lata 2017–2018 zostały zmienione, w stosunku do wcześniej opublikowanych, w ślad za zmianami wprowadzonymi w rocznych rachunkach narodowych. W zakresie rachunków sektora gospodarstw domowych polegały one głównie na poprawie alokacji składek na ubezpieczenia społeczne płaconych przez pracodawców z uwzględnieniem sektora zagranica.

Dane z rachunków regionalnych zawarte w niniejszej publikacji będą podlegały rewizji, w ślad za rewizją w rocznych rachunkach narodowych, zgodnie z zasadami Zharmonizowanej Europejskiej Polityki Rewizji (HERP), rekomendowanej przez Komisję Europejską wszystkim krajom Unii Europejskiej. Cykliczne przeliczanie pełnych szeregów danych ma na celu opracowywanie i dostarczanie użytkownikom spójnych i porównywalnych danych z obszaru rachunków narodowych i regionalnych.

Dane prezentowane w niniejszej publikacji uwzględniają szacunek szarej gospodarki oraz działalności nielegalnej. **Szara gospodarka** obejmuje legalną produkcję ukrytą szacowaną dla:

Methodological notes

General notes

Macroeconomic categories calculated in the regional accounts, presented in the publication, have been compiled according to the principles of “The European System of Accounts 2010 (ESA 2010)”, introduced by Regulation (EU) No 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26 June 2013, as amended).

The following accounts are compiled in the regional accounts system for each region: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

Data on gross value added and gross domestic product for 2019, presented in the publication, were revised in relation to those published on 31 December 2020 and balanced with annual national accounts, published in “National accounts by institutional sectors 2016–2019” available on website [Statistics Poland/Topics/National accounts/Annual national accounts/National accounts by institutional sectors 2016–2019](#).

Data on income in the households sector for the years 2017–2018 were changed, in relation to those previously published, following changes introduced in annual national accounts. In the range of households sector accounts the changes were mainly related to improvement in the allocation of employers’ social contributions including the rest of the world sector.

Regional accounts data, presented in the publication, will be subject to review due to revision in annual national accounts, in accordance with the principles of the Harmonized European Revision Policy (HERP), recommended by the European Commission to all countries of the European Union. The cyclical recalculation of complete data series aims to compile and provide users with consistent and comparable data from national and regional accounts.

Data presented in this publication include the estimation of hidden economy as well as illegal activities. **Hidden economy** covers the legal concealed production estimated for:

- zarejestrowanych podmiotów gospodarczych sektora prywatnego z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy prawnej) oraz z liczbą pracujących od 10 do 49 osób (bez spółdzielni),
- osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej, głównie w działalności usługowej.
- registered economic entities of private sector employing up to 9 persons (irrespective of the legal form) as well as employing from 10 to 49 persons (excluding cooperatives),
- natural persons engaged in non-registered work, primarily within the service activity.

Szacunek szarej gospodarki dotyczy:

- zaniżania efektów działalności przez podmioty gospodarcze zarejestrowane,
- uchylania się od płacenia podatku od towarów i usług (tzw. VAT fraud),
- działalności gospodarczej nierejestrowanej, prowadzonej na własny rachunek.
- The estimation of hidden economy concerns:
- lowered effects of activities by registered economic units,
- value added tax evasion (VAT fraud),
- non-registered economic activity conducted on own account.

W ramach **działalności nielegalnej** ujęto szacunki dotyczące produkcji i handlu narkotykami oraz przemytu papierosów i alkoholu, a także działalności osób czerpiących korzyści z tytułu świadczenia usług seksualnych przez inne osoby.

Within **illegal activities** there were included estimations concerning production and trafficking in narcotics as well as smuggling of cigarettes and alcohol, activity of persons deriving profits from exploiting sexual services.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

Current prices from the year preceding the reference year were adopted as constant prices in the calculations of gross domestic product volume indices.

Podstawą obliczeń produktu krajowego brutto w cenach stałych są dane dla kategorii rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów w cenach bieżących według regionów. Obliczenia prowadzone są oddzielnie dla pięciu krajowych sektorów instytucjonalnych. Stosowana jest metoda podwójnej deflacji (z wyjątkiem sektora instytucji rządowych i samorządowych oraz sektora instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych) – przeliczane są na ceny stałe poszczególne elementy produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego, a wartość dodana brutto jest obliczana jako różnica między produkcją globalną i zużyciem pośrednim. W przypadku sektora instytucji rządowych i samorządowych na ceny stałe przeliczane są poszczególne elementy wartości dodanej brutto, tj. koszty związane z zatrudnieniem, pozostałe podatki związane z produkcją, amortyzacja środków trwałych oraz nadwyżka operacyjna netto, a wartość dodana brutto jest obliczana jako suma przeliczonych elementów. Natomiast w sektorze instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych na ceny stałe przeliczana jest bezpośrednio wartość dodana brutto. Do przeliczeń wykorzystywane są wskaźniki cen obliczone na poziomie regionów/województw (m.in. wskaźniki cen bazowych produkcji sprzedanej przemysłu według sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD, wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych według grup Europejskiej Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu – ECOICOP – od danych za 2019 rok wyłącznie według województw) lub wskaźniki cen dostępne tylko na poziomie kraju (m.in. wskaźniki cen producentów wyrobów przemysłowych według działów Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług – PKWiU 2015, wskaźnik cen skupu produkcji rolniczej, wskaźnik cen sprzedaży drewna).

Data for categories of the production account and the generation of income account at current prices by regions are the basis for calculations of gross domestic product at constant prices. Calculations are conducted separately for five institutional sectors. Method of double deflation is applied (excluding the general government sector and the non-profit institutions serving households sector) – particular elements of output and intermediate consumption are recalculated into constant prices, gross value added is calculated as a difference between output and intermediate consumption. In case of the general government sector separate elements of gross value added, i.e. compensation of employees, other taxes on production, consumption of fixed capital as well as net operating surplus are calculated at constant prices whereas gross value added is calculated as a sum of recalculated elements. In the non-profit institutions serving households sector gross value added is directly recalculated to constant prices. For recalculation price indices calculated at the regions/voivodships level (including basis price indices of sold production of industry by sections and divisions of the Polish Classification of Activities – PKD, price indices of consumer goods and services by groups of the European Classification of Individual Consumption according to Purpose – ECOICOP – from data for 2019 only by voivodships) or price indices available only at the national level (including producers price indices of industrial products by divisions of the Polish Classification of Products and Services – PKWiU 2015, price index of agricultural products procurement, price index of timber sale) are applied.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju regionów obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według regionów (począwszy od danych za 2019 rok według województw).

Dane dotyczące PKB na 1 mieszkańca wyrażone we wspólnej umownej walucie – standardzie siły nabywczej (PPS¹¹) za 2019 rok, opracowane przez Urząd Statystyczny Unii Europejskiej (EUROSTAT), wykorzystane do porównania regionów NUTS 2 krajów UE, dla niektórych regionów krajów UE m.in. Polski, mają charakter wstępny lub szacunkowy.

Grupowanie danych z rachunków regionalnych w przekroju regionów i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) zostało dokonane metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności, tj. zgodnie z siedzibą i podstawowym rodzajem działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

Do przeliczeń określonych kategorii makroekonomicznych na 1 mieszkańca przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 30 czerwca, a do przeliczeń na 1 pracującego – przeciętną w roku liczbę pracujących.

Dane na 1 mieszkańca za lata 2017–2019 obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Dane według rodzajów działalności zostały obliczone zgodnie z **Polską Klasyfikacją Działalności – PKD 2007**, opracowaną na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. Dane w niniejszej publikacji zostały zaprezentowane według następujących grup rodzajów działalności obejmujących kilka sekcji PKD:

- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – sekcja: „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo”,
- przemysł – sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych”, „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”,
- budownictwo – sekcja „Budownictwo”,
- handel; naprawa pojazdów samochodowych; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia; informacja i komunikacja – sekcje: „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi”, „Informacja i komunikacja”,

Indices of gross real disposable income in the households sector by regions are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by regions (starting from data for 2019 by voivodships).

Data concerning GDP per capita expressed in the common conventional currency – purchasing power standards (PPS¹¹) for 2019, published by Statistical Office of the European Union (EUROSTAT) and used for comparison between NUTS 2 regions of the European Union are preliminary or estimates for certain regions of EU countries, including Poland.

Grouping regional accounts data by regions and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities (PKD) was accomplished applying the local kind-of-activity unit method, i.e. by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

When computing particular macroeconomic categories per capita, the population as of 30 VI was adopted, whereas computing per employed person – annual average number of employed persons was applied.

Data per capita for the years 2017–2019 were calculated on the basis of number of population, based on the results of the Population and Housing Census 2011.

Data by kind of activity were calculated in accordance with the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. Data in this publication are presented according to the following kind-of-activity groups, covering a few sections of the PKD:

- agriculture, forestry and fishing – section: “Agriculture, forestry and fishing”,
- industry – sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply”, “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”,
- construction – section “Construction”,
- trade; repair of motor vehicles; transportation and storage; accommodation and catering; information and communication – sections: “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”, “Transportation and storage”, “Accommodation and food service activities”, “Information and communication”,

¹¹Patrz uwagi metodyczne – podstawowe pojęcia na str. 53.

¹¹See methodological notes – basic concepts on page 53.

- działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości – sekcje: „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”,
- pozostałe usługi – sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją”, „Pozostała działalność usługowa”, „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby”.

Unia Europejska (UE27) obejmuje kraje: Austrię, Belgię, Bułgarię, Chorwację, Cypr, Czechy, Danię, Estonię, Finlandię, Francję, Grecję, Hiszpanię, Holandię, Irlandię, Litwę, Luksemburg, Łotwę, Maltę, Niemcy, Polskę, Portugalie, Rumunię, Słowację, Słowenię, Szwecję, Węgry i Włochy.

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

W tablicach mogą wystąpić drobne rozbieżności w sumowaniu danych (wyrażonych w liczbach bezwzględnych i względnych) na ogółem wynikające z automatycznych zaokrągleń.

Klasyfikacja NUTS

Dane dotyczące regionalnego produktu krajowego brutto i jego elementów zostały opracowane zgodnie z obowiązującym od 1 stycznia 2021 r. podziałem statystycznym Polski na jednostki NUTS, wprowadzonym rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2019/1755 z dnia 8 sierpnia 2019 r. zmieniającym załączniki do rozporządzenia (WE) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) (Dz. Urz. UE L 270 z 24.10.2019, str. 1).

W Polsce funkcjonuje 97 jednostek NUTS:

- NUTS 1 – makroregiony (grupujące województwa lub ich części) – 7 jednostek,
- NUTS 2 – regiony (województwa lub ich części) – 17 jednostek,
- NUTS 3 – podregiony (grupujące powiaty) – 73 jednostki.

Podział administracyjny Polski według województw odpowiada podziałowi statystycznemu według regionów

- financial and insurance activities; real estate activities – sections: “Financial and insurance activities”, “Real estate activities”,

- other services – sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation”, “Other service activities”, “Activities of households as employers; undifferentiated goods- and services-producing activities of households for own use”.

The European Union (EU27) includes the countries: Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czechia, Denmark, Estonia, Finland, France, Greece, Spain, Netherlands, Ireland, Lithuania, Luxembourg, Latvia, Malta, Germany, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Sweden, Hungary and Italy.

Relative numbers (indices, percentages) were calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Single-base price indices were calculated applying chain-link methodology.

There is a possibility of some discrepancies in the addition of data for total items in the tables (expressed in absolute as well as relative numbers) due to the electronic method of data processing.

NUTS classification

Data on regional gross domestic product and its elements have been compiled in accordance with the statistical division of Poland into NUTS units, valid from 1 January 2021 and introduced by The Commission Delegated Regulation 2019/1755 of 8 August 2019 amending the Annexes to Regulation (EC) No 1059/2003 of the European Parliament and of the Council on the establishment of a common classification of territorial units for statistics (NUTS) (Official Journal of the EU, L 270, 24 October 2019, p. 1).

In Poland there are 97 NUTS units:

- NUTS 1 – macroregions (grouping voivodships or their parts) – 7 units,
- NUTS 2 – regions (voivodships or their parts) – 17 units,
- NUTS 3 – subregions (grouping poviats) – 73 units.

The administrative division of Poland by voivodships corresponds to the statistical division by regions NUTS 2 (level 2

NUTS 2 (poziom 2 klasyfikacji NUTS), z wyjątkiem województwa mazowieckiego, które podzielone jest na dwie jednostki statystyczne:

- region Warszawski stołeczny – obejmujący m. st. Warszawa wraz z dziewięcioma powiatami: grodziskim, legionowskim, mińskim, nowodworskim, otwockim, piaseczyńskim, pruskowskim, warszawskim zachodnim i wołomińskim,
- region Mazowiecki regionalny – obejmujący pozostałą część województwa mazowieckiego.

of NUTS classification) with the exception of Mazowieckie voivodship, which is divided into two statistical units:

- Warszawski stołeczny region – comprising of m. st. Warszawa with the following nine poviats: grodziski, legionowski, miński, nowodworski, otwocki, piaseczyński, pruskowski, warszawski zachodni and wołomiński,
- Mazowiecki regionalny region – covering the remaining part of the Mazowieckie voivodship.

Mapa 6. Makroregiony, regiony i podregiony według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS)

Map 6. Macroregions, regions and subregions by the Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS)

Szczegółowe informacje na temat klasyfikacji NUTS dostępne są na stronach:

[Główny Urząd Statystyczny / Statystyka regionalna / Jednostki terytorialne / Klasyfikacja NUTS / Rewizja NUTS 2021](#)

[EUR-Lex - 32019R1755 - PL - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

Detailed information on the NUTS classification are available at the websites:

[Statistics Poland / Regional Statistics / Classification of Territorial Units / Classification of Territorial Units for Statistics \(NUTS\) / The history of the NUTS classification / NUTS 2021 revision \(in force since 1 January 2021\)](#)

[EUR-Lex - 32019R1755 - EN - EUR-Lex \(europa.eu\)](#)

[Background - NUTS - Nomenclature of territorial units for statistics - Eurostat](#)

Podstawowe pojęcia

Jednostka instytucjonalna jest podstawową jednostką klasyfikacyjną w systemie rachunków narodowych. Jest to podmiot prowadzący działalność produkcyjną, posiadający autonomię w podejmowaniu decyzji w zakresie swojej działalności oraz prowadzący pełny zestaw rachunków.

Sektory instytucjonalne są to grupy działających na terenie kraju jednostek instytucjonalnych, różniące się typami zachowań, realizujące odmienne cele ekonomiczne oraz pełniące różne funkcje w procesie produkcji i podziału. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego sektora instytucjonalnego są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- sektor przedsiębiorstw niefinansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe) oraz jednostki niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora przedsiębiorstw niefinansowych,
- sektor instytucji finansowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym i pomocniczą działalnością finansową, z wyłączeniem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, podmioty zajmujące się ubezpieczeniami oraz jednostki niekomercyjne spełniające kryteria ESA 2010 w zakresie klasyfikacji do sektora instytucji finansowych,
- sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono jednostki będące producentami nierynkowymi, których produkcja przeznaczona jest na spożycie indywidualne i ogólnospołeczne, finansowane z obowiązkowych płatności dokonywanych przez jednostki należące do pozostałych sektorów, a także jednostki, których podstawową działalnością jest redystrybucja dochodu i bogactwa narodowego oraz jednostki kontrolowane przez sektor, które zgodnie z metodologią ESA 2010 spełniają kryteria zaliczenia do sektora instytucji rządowych i samorządowych,

Basic concepts

The institutional unit is a basic classification unit in the system of national accounts. The institutional unit is a unit conducting manufacturing activities, characterised by a decision-making autonomy in the field of its activity and keeping a complete set of accounts.

Institutional sectors are groups of institutional units conducting activities on the territory of the country, differing in types of behaviour, fulfilling separate economic purposes and having different functions in the process of production and distribution. Criteria for classifying a given unit of the national economy into institutional sector are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services) as well as non-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to non-financial corporations sector,
- financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity, excluding the Bank Guarantee Fund, entities engaged in insurance activity as well as non-profit units that meet the ESA 2010 classification criteria to financial corporations sector,
- general government sector, which consists of institutional units which are non-market producers whose output is intended for individual and collective consumption, and are financed by compulsory payments made by units belonging to other sectors, and institutional units principally engaged in the redistribution of national income and wealth as well as units which are controlled by the sector and according to the ESA 2010 methodology meet the criteria for classifying into the sector,

- sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób i prowadzące uproszczoną ewidencję księgową, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.
- households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working on own account outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons and keeping simplified accounting books as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,
- non-profit institutions serving households sector which includes: social organisations, political parties, trade unions, associations, foundations and units of religious organisations.

Pięć wymienionych sektorów instytucjonalnych tworzy krajową gospodarkę ogółem.

Rachunek produkcji obejmuje transakcje bezpośrednio związane z działalnością produkcyjną. Po stronie przychodów rejestruje się produkcję globalną (wartość wytworzonych wyrobów i usług), a po stronie rozchodów – zużycie pośrednie (wartość wyrobów i usług zużytych w procesie produkcji). Pozycją bilansującą jest wartość dodana brutto w sektorach instytucjonalnych oraz po uwzględnieniu salda podatków od produktów i dotacji do produktów – produkt krajowy brutto w gospodarce narodowej.

Rachunek tworzenia dochodów przedstawia powstawanie dochodów bezpośrednio związanych z procesem produkcji w poszczególnych sektorach instytucjonalnych oraz w gospodarce narodowej. Przychodem jest pozycja bilansująca rachunek produkcji, to jest wartość dodana brutto dla krajowych sektorów instytucjonalnych oraz produkt krajowy brutto dla gospodarki narodowej. Po stronie rozchodów rejestruje się koszty związane z zatrudnieniem, pozostałe podatki związane z produkcją pomniejszone o pozostałe dotacje związane z produkcją (transakcja rozliczana w sektorach instytucjonalnych) oraz saldo podatków od produktów i dotacji do produktów (transakcja rozliczana w gospodarce narodowej). Pozycją zamykającą jest nadwyżka operacyjna brutto (w sektorze gospodarstw domowych również dochód mieszany brutto).

Rachunek podziału pierwotnego dochodów obrazuje podział dochodów powstałych w procesie produkcji pomiędzy sektorami instytucjonalnymi. Pozycją otwierającą – po stronie przychodów – jest nadwyżka operacyjna brutto (w sektorze gospodarstw domowych łącznie z dochodem mieszanym brutto). W rachunku tym w sektorze gospodarstw domowych rejestrowane są koszty związane z zatrudnieniem oraz dochody z tytułu własności. Pozycją bilansującą są dochody pierwotne brutto.

Rachunek podziału wtórnego dochodów przedstawia powstawanie dochodów do dyspozycji brutto. Podział dochodów pierwotnych brutto dokonuje się w wyniku przepływów pieniężnych pomiędzy sektorami instytucjonalnymi.

The five enumerated institutional sectors compose the total domestic economy.

Production account includes transactions directly connected with production activity. It is composed of output (value of manufactured goods and services) on the resources side and of intermediate consumption (value of goods and services consumed in the production process) on the uses side. Gross value added is the balancing item of this account in institutional sectors and after including balance of taxes and subsidies on products – gross domestic product in the national economy.

Generation of income account presents the formation of income, which is directly connected with the production process in particular institutional sectors and national economy. On the resources side of this accounts there is the balancing item of the production account i.e., gross value added for national institutional sectors and gross domestic product for national economy. On the uses side there are compensation of employees, other taxes on production less other subsidies on production (transaction settled at the institutional sectors level) as well as balance of taxes on products less subsidies on products (transaction settled at the national economy level). Gross operating surplus is a closing item of this account (in the households sector there is also gross mixed income).

Allocation of primary income account presents the distribution of income resulting from production process among institutional sectors. On the resources side the opening item of this account side is gross operating surplus (in the households sector jointly with gross mixed income). There are compensation of employees as well as property income registered in this account in the households sector. The balancing item of this account is gross primary income.

Secondary distribution of income account presents the creation of gross disposable income. The distribution of gross primary income is accomplished through monetary flows between institutional sectors. The opening item on

Pozycją otwierającą – po stronie przychodów – są dochody pierwotne brutto. Dochody pierwotne brutto korygowane są o podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, pozostałe świadczenia z ubezpieczeń społecznych, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz pozostałe transfery bieżące. Pozycją zamykającą są dochody do dyspozycji brutto, które przeznaczone są na spożycie lub oszczędności brutto.

Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

Zużycie pośrednie obejmuje wartość zużytych materiałów (łącznie z paliwami) netto (po odjęciu wartości odpadów użytkowych), surowców (łącznie z opakowaniami), energii, gazów technicznych, usług obcych (obróbka obca, usługi transportowe, najem sprzętu, usługi telekomunikacyjne i obliczeniowe, prowizje płacone za usługi bankowe), usługi pośrednictwa finansowego mierzone pośrednio (FISIM), koszty podróży służbowych (bez diet) oraz inne koszty (np. koszty reklamy, reprezentacji, dzierżawy i najmu, koszty biletów służbowych, koszty ryczałtów za używanie własnych pojazdów do celów służbowych, opłaty giełdowe i opłaty z tytułu uczestnictwa w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych). Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**, to jest łącznie z wartością produktów wytworzonych przez jedną jednostkę lokalną i przeznaczonych do dalszego przetwarzania w innych jednostkach lokalnych tej samej jednostki instytucjonalnej.

Wartość dodana brutto (WDB) mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim i jest wyrażona w cenach bazowych.

Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach rachunków regionalnych na poziomie regionów i podregionów przyjęto zasadę regionalizacji PKB proporcjonalnie do regionalnej wartości dodanej brutto.

the side of recourses is gross primary income. Gross primary income is corrected by current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, other social insurance benefits, social assistance benefits in cash) and other current transfers. Gross disposable income, which is the closing item of this account, is designated for final consumption expenditures or gross savings.

Output includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Output is valued at basic prices or according to the production costs.

Intermediate consumption includes the value of consumed materials (including fuels) in net terms (after subtracting the value of recyclable wastes), raw materials (including packaging), energy, technological gases, outside services (outside processing, transport services, equipment rental, telecommunication and accounting services, commissions paid for banking services), financial intermediation services indirectly measured (FISIM), costs of business trips (excluding travelling allowances) and other costs (e.g. advertising, representation, rental and leasing costs, ticket costs for official business, costs of lump-sum payments for using personal vehicles for official business, stock exchange payments as well as payments from participating in the National Depository for Securities). Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

In the regional accounts system the principle of recording output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted, i.e. jointly with value of products produced by one local unit and destined for further processing in other local units of the same institutional unit.

Gross value added (GVA) measures the newly generated value as a result of the production activity of domestic institutional units. Gross value added is the difference between output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

Gross domestic product (GDP) presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to gross value added generated by all domestic institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

The principle of regionalisation of GDP proportionally to regional gross value added was adopted in calculations of regional accounts at regions' and subregions' levels.

Podatki od produktów pomniejszone o dotacje do produktów to transakcja prezentowana tylko na poziomie gospodarki narodowej ogółem, obejmuje m.in.: podatek od towarów i usług – VAT (od produktów krajowych i od importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. gier losowych i zakładów wzajemnych oraz do 2010 r. zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

Koszty związane z zatrudnieniem są to płatności dokonywane przez pracodawcę na rzecz pracowników w zamian za świadczoną przez nich pracę. Na koszty związane z zatrudnieniem składają się: wynagrodzenia (powiększone o składki na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płacone przez pracowników), składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy oraz inne koszty związane z zatrudnieniem (np. nagrody, stypendia fundowane oraz premie niezaliczone do wynagrodzeń, odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, diety delegacji służbowych, diety poselskie i senatorskie).

Pozostałe podatki związane z produkcją pomniejszone o dotacje związane z produkcją to transakcja, która obejmuje m.in: podatek od środków transportu i nieruchomości oraz od 2004 r. wypłaty z tytułu Jednolitej Płatności Obszarowej, w ramach funduszy z Unii Europejskiej.

Nadwyżka operacyjna brutto/dochód mieszany brutto określa nadwyżkę lub deficyt powstające w wyniku procesu produkcji przed uwzględnieniem dochodów z tytułu własności. Otrzymuje się ją po odjęciu od wartości dodanej brutto kosztów związanych z zatrudnieniem i pozostałych podatków związanych z produkcją oraz dodaniu pozostałych dotacji związanych z produkcją. W sektorze gospodarstw domowych dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą nadwyżka operacyjna brutto ma charakter dochodu mieszanego, gdyż dochód pochodzi zarówno z zainwestowanego kapitału (zysk właściciela), jak i z wynagrodzeń za pracę.

Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z nadwyżki operacyjnej brutto łącznie z dochodem mieszanym brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców powiększone o składki na Fundusz Pracy i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności.

Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki bieżące od dochodów, majątku itp., składki netto na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia

Taxes on products less subsidies on products is transaction presented for total national economy, which consists of: taxes on goods and services – VAT (on domestic and imported products), taxes and customs duties on imports (including the excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and certain types of services (e.g. on lottery and betting transactions and until 2010 lump sum tax on goods and services from occasional transport of passengers in buses with foreign registration).

Compensation of employees is payments paid by employers to employees in return for work done by the latter. Compensation of employees is comprised of wages and salaries (increased by contributions to social and health security paid by employees), contributions to social security paid by employers increased by contributions to the Labour Fund as well as other costs connected with employment (e.g. awards, funded scholarships as well as bonuses not included in wages and salaries, company social benefit fund, traveling allowances, parliamentary allowances).

Other taxes on production less other subsidies on production is transaction which includes: tax on means of transport and on real estate as well as since 2004 payments from Single Area Payment within funds from European Union.

Gross operating surplus/gross mixed income defines the surplus or deficit created as a result of the production process before including the property income. It is calculated as a result of subtraction between gross value added and compensation of employees as well as other taxes on production less other subsidies on production. In the households sector for natural persons working on own account gross operating surplus is mixed income, because income derives from invested capital (profit of the owner) as well as from salary.

Gross primary income in the households sector is comprised of: gross operating surplus jointly with gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees, i.e. wages and salaries jointly with contributions to social security and health security paid by employees, contributions to social security paid by employers increased by Labour Fund and other costs connected with employment) as well as property income.

Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., net social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, other social insurance benefits, social

z ubezpieczeń społecznych pieniężne, pozostałe świadczenia z ubezpieczeń społecznych, świadczenia z pomocy społecznej (pieniężne) oraz pozostałe transfery bieżące.

Parytety siły nabywczej (Purchasing Power Parities – PPP) są to współczynniki walutowe odzwierciedlające realną siłę nabywczą waluty danego kraju w relacji do średniej umownej waluty porównywanych krajów, tj. jednostki **standardowej siły nabywczej** (Purchasing Power Standard – PPS). Wyrażenie PKB i jego głównych elementów we wspólnej umownej walucie, poprzez eliminację różnic cen, umożliwia bezpośrednie porównanie wolumenów PKB wszystkich krajów uczestniczących w badaniu.

Wskaźniki dyspersji (miary zróżnicowania) regionalnego PKB na 1 mieszkańca zostały obliczone:

- **na poziomie regionów** (NUTS 2) – jako suma wartości bezwzględnych różnic między wartościami dla regionów a krajową wartością PKB na 1 mieszkańca, ważonych udziałem liczby ludności poszczególnych regionów, wyrażona w procentach krajowego PKB na 1 mieszkańca;
- **na poziomie podregionów** (NUTS 3):
 - jako suma wartości bezwzględnych różnic między wartościami dla podregionów a krajową wartością PKB na 1 mieszkańca, ważonych udziałem liczby ludności poszczególnych podregionów, wyrażona w procentach krajowego PKB na 1 mieszkańca,
 - jako suma wartości bezwzględnych różnic między wartościami dla podregionów danego regionu a wartością PKB na 1 mieszkańca dla tego regionu, ważonych udziałem liczby ludności poszczególnych podregionów, wyrażona w procentach PKB na 1 mieszkańca dla danego regionu.

assistance benefits in cash) and other current transfers.

Purchasing Power Parities (PPP) are currency converters reflecting real purchasing power of currency of a given country in relation to the average conventional currency of compared countries, i.e. the unit of **Purchasing Power Standard** (PPS). The expression of GDP and its main elements in the common conventional currency, by elimination of the price differences, enables direct comparison of GDP volumes of all countries taking part in the survey.

Indicators of dispersion (diversity measures) of regional GDP per capita were calculated:

- **at regions' level** (NUTS 2) as a sum of the absolute differences between regions' and national GDP per inhabitant, weighted with the share of population of particular regions and expressed in percent of the national GDP per inhabitant;
- **at subregions' level** (NUTS 3):
 - as a sum of the absolute differences between subregions' and national GDP per inhabitant, weighted with the share of population of particular subregions and expressed in percent of the national GDP per inhabitant,
 - as a sum of the absolute differences between particular region's subregions' and the region's GDP per inhabitant, weighted with the share of population of particular subregions in region and expressed in percent of the region's GDP per inhabitant.

Bibliografia

Bibliography

1. Eurostat. (2013). Manual on regional accounts methods – 2013 edition
2. Eurostat. (2016). Handbook on prices and volumes measures in national accounts – 2016 edition
3. Eurostat. (2019). Manual on Government Deficit and Debt – Implementation of ESA 2010–2019 edition
4. Eurostat. (2021). GDP per capita in EU regions
5. Główny Urząd Statystyczny. (2010). Statystyka sektora instytucji rządowych i samorządowych
Statistics Poland. (2010). Statystyka sektora instytucji rządowych i samorządowych
6. Główny Urząd Statystyczny, Urząd Statystyczny w Katowicach. (2017). Kompendium wiedzy o rachunkach regionalnych
Statistics Poland, Statistical Office in Katowice. (2017). Kompendium wiedzy o rachunkach regionalnych
7. Główny Urząd Statystyczny. (2021). Komunikat dotyczący deficytu i długu sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2020 roku
Statistics Poland. (2021). General government deficit and debt in 2020
8. Główny Urząd Statystyczny. (2021). Produkt krajowy brutto i wartość dodana brutto w przekroju regionów w 2019 r.
Statistics Poland. (2021). Gross domestic product and gross value added in the regions' breakdown in 2019
9. Główny Urząd Statystyczny. (2021). Rachunki narodowe według sektorów instytucjonalnych w latach 2016–2019
Statistics Poland. (2021). National accounts by institutional sectors 2016–2019
10. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (Unii Europejskiej) nr 549/2013 z dnia 21 maja 2013 r. w sprawie europejskiego systemu rachunków narodowych i regionalnych w Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 174 z 26.06.2013, z późn. zm.)
Regulation (EU) no 549/2013 of the European Parliament and of the Council of 21 May 2013 on the European system of national and regional accounts in the European Union (Official Journal of the EU L 174, 26 June 2013, as amended)
11. Rozporządzenie delegowane Komisji (Unii Europejskiej) 2019/1755 z dnia 8 sierpnia 2019 r. zmieniające załączniki do rozporządzenia (Wspólnoty Europejskiej) nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustalenia wspólnej klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) (Dz. Urz. UE L 270 z 24.10.2019, str. 1)
The Commission delegated Regulation 2019/1755 of 8 August 2019 amending the Annexes to Regulation (EC) No 1059/2003 of the European Parliament and of the Council on the establishment of a common classification of territorial units for statistics (NUTS) (Official Journal of the EU L 270, 24 October 2019, p. 1)
12. Urząd Statystyczny w Katowicach. (2020). Produkt krajowy brutto – rachunki regionalne w latach 2016–2018
Statistical Office in Katowice. (2020). Gross Domestic Product – regional accounts in the years 2016–2018